

PISSARRA

Revista d'ensenyament de les Illes núm. 68 setembre-octubre 1993

PISSARRA

Revista periòdica d'informació de
l'ensenyament de les Illes Balears.
Preu 350 pts.

EDITA: STEI

Sindicat de Treballadors de
l'Ensenyament de les Illes.
Carrer de la Vinyassa, 14 07005 Palma
Tf.(971) 460888 Fax.(971) 771200

DIRECCIÓ:

Pere Polo Fernández

COORDINACIÓ:

Joan M. Mas Adrover

CONSELL DE REDACCIÓ:

Gabriel Caldentey Ramos
Neus Santaner Pons
Tomàs Martínez Miró
Sebastià Serra i Juan

COL·LABORADORS:

Aina Moll Marquès
Damià Pons i Pons
Bartomeu Cantarellas Camps
Albert Catalán Fernández
Miquel F. Oliver Trobat
Miquel Rayó Ferrer
Gabriel Janer Manila
Miquel Sbert i Garau
Felip Munar i Munar

PUBLICITAT:

Vinyassa, 14 Palma. Tf: 460888

Els articles publicats en aquesta revista
expressen únicament l'opinió dels seus
autors

MAQUETACIÓ I COMPOSICIÓ:

Tino Franco González

COBERTA:

Cartell IV Congrés. Autor: Lluís Fiol

IMPRESSIÓ:

Escola de Formació en Mitjans Didàctics
Dip. Legal: PM 533/79
ISSN: 1133-052X

Índex

Editorial.....	3
Informe de la Comisió Executiva	4
L'STEI i la coeducació	9
L'STEI a favor dels Consells Escolars	10
Ponències del IV Congrés. Model d'Escola	12
Resum de la ponència de Model Sindical	18
Resum de la ponència d'Acció Sindical	20
L'STEI i les mobilitzacions de privada	24
L'STEI i el model d'escola pública	25
IV Congrés: Crònica a vol d'ocell	26
L'STEI i la normalització lingüística	28
Revista d'ensenyament de les Illes	32
Els tribunals donen la raó a l'STEI	33
Activitats de l'Escola de Formació en Mitjans Didàctics	34
La Llengua sols és dels parlants	42
Informació sobre l'ensenyament en català	44
Realitzacions de l'EFMD	46
Referències bibliogràfiques	47

“L'ensenyament del nostre poble, eina de futur”

Els propassats dies 7 i 8 de maig celebrarem el IV Congrés de l'STEI on varem debatre les ponències: Model d'Escola, Model Sindical i Acció Sindical; aprovarem també resolucions sobre: Transferències Educatives, Personal Laboral i un document on es contemplan “50 mesures per a la defensa i la millora de l'ensenyament públic”.

Aquest document va ser adreçat a tots els partits polítics que es presentaren a les eleccions generals del 6 de juny, i en rebérem resposta per part del PSM i del PSOE. Ambdós partits hi estaven d'acord en termes generals (Analitzarem els fets post-electoral i no els bons desitjos pre-electoral)

Al llarg del IV Congrés l'STEI es va reafirmar en la defensa i promoció de l'Escola Pública, superadora de la dicotomia actual entre escola estatal i privada, així com en un ensenyament adequat als trets específics econòmics, socials i culturals de la nostra comunitat.

L'Escola Nacional de les Illes ha de ser: gratuïta, autònoma, democràtica, pluralista, laica, arrelada al medi i bastidora d'un projecte nacional.

També constatarem que la realitat escolar illenca encara és lluny d'assumir una vinculació i un compromís respecte a la Normalització Lingüística i Cultural. Denunciarem la tebiesa política respecte de la promoció de l'ensenyament en català per part de la Conselleria d'Educació i el MEC. En aquest sentit proposam tot un bloc de mesures possibilistes -que exigim a ambdues administracions- :

1ª.- Realització del Reciclatge de Llengua Catalana en horari lectiu i en els centres de treball.

2ª.- Obligatorietat d'impartir un mínim d'assignatures en català a tots els nivells educatius.

3ª.- Creació d'un servei de suport i promoció de l'ensenyament en català.

4ª.- Catalogació oficial de llocs de treball en català a Secundària i ampliació progressiva a EGB.

5ª.- Elaboració d'un currículum propi de les Illes Balears.

Pel que fa al Model Sindical, seguim defensant l'assemblearisme com a instrument de participació i constatarem al mateix temps la crisi participativa generalitzada a la nostra societat.

Aquesta crisi de militància sindical, política i social té repercussions pràctiques sobre el nostre model sindical.

El Congrés va aprovar una resolució on es demana la transferència immediata de les competències d'educació, que el Pacte Autonomàtic subscrit pel PSOE i el PP allunya més enllà del 96, i, mentre tant, propugnam que hi hagi una adequada col·laboració entre el Govern Central i l'Autonòmic.

Reclamam:

1r.- Creació d'una Conselleria d'Educació.

2n.- Creació del Consell Escolar de la Comunitat Autònoma.

3r.- Descentralització competencial i administrativa per Illes.

4t.- Constitució d'una Mesa de Negociació Autònoma.

5è.- Planificació de la Xarxa de Centres de les Illes i elaboració de plans d'estudi propis adaptats als nostres trets culturals i lingüístics.

Com és preceptiu, es va elegir la nova Comissió Executiva i el Consell Plenari, òrgans màxims de direcció del nostre Sindicat.

Balanç del curs 92-93**i perspectives pel 93-94**

Durant el propassat curs 92-93 es va accentuar la tendència governamental al retall pressupostari a l'Educació, la quasi nul·la voluntat negociadora del MEC (recordem que no es va signar cap acord amb els Sindicats)

El MEC ha imposat unilateralment el Reglament Orgànic de Primària, Secundària, l'Accés a la Funció pública i l'acomiadament de facto d'un nombre important de professors interins.

Hem patit també la pèrdua del nostre poder adquisitiu.

El retall de plantilles s'ha exemplificat amb el tema de la manca de professorat per fer front a les substitucions.

El Pacte Social, que s'està publicitant des del Govern i de determinats mitjans de comunicació, en realitat significa un retall dels drets econòmics i socials dels assalariats.

Propostes com la congelació de les retribucions dels funcionaris, la pèrdua de fins a sis punts del poder adquisitiu dels salaris durant el trienni 94, 95, 96; la disminució de les prestacions per atur, etc. etc. són tan regressives que pensam que les organitzacions sindicals no ho podran assumir.

Així doncs, les perspectives pel curs 93-94 són negatives: retalls en els pressupostos educatius, inestabilitat laboral pel professorat interí, subtil reducció de plantilles, manca de conveni i panorama laboral incert pels treballadors i treballadores de l'ensenyament privat...

L'aplicació de la LOGSE, dins aquest context de retall pressupostari, perd credibilitat. Haurem de començar a pensar que es tracta més d'una reconversió sense negociació, que d'una reestructuració modernitzadora i compensadora del nostre sistema educatiu. □

Informe de la Comisió Executiva al Congrés de l'STEI

(presentat pel Secretari General)

Benvolguts companys i companyes:

A partir de 1977, l'STEI s'ha convertit en la força sindical més significativa i representativa de l'ensenyament de les Illes. Avui, 16 anys després, celebrem el nostre IV Congrés.

Entre el I Congrés -1978- i el II Congrés -1988- varen transcórrer 10 anys. Durant aquest període, l'Assemblea General anual era el mecanisme de renovació del nostre sindicat.

A partir del II Congrés vàrem establir la fórmula dels congressos cada tres anys. El III Congrés es va avançar a la data prevista per un motiu prou important: el Congrés d'Unitat UCSTE-STEC que es celebraria el juny del 90. Així doncs, l'STEI celebrà, el maig del 90, el seu III Congrés en el qual ratificàrem el nostre compromís confederal.

L'informe que ara exposam, no pretén ésser exhaustiu. Tan sols farem un balanç del període comprès entre el II Congrés, maig del 90, i el moment actual.

Abans consideram oportú de donar una breu pinzellada sobre el període anterior (87-90), durant el qual l'STEI va desplegar la seva tasca centrada en una sèrie d'objectius:

1. Continuar la línia informativa visitant tots els centres de les Illes per exposar la posició del Sindicat davant les negocia-

cions i per recollir les suggerències del professorat.

2. Mantenir i ampliar els serveis als afiliats.

3. Organitzar activitats sobre temes de gran importància per a la qualitat de l'ensenyament: la primera fira de material didàctic -Expodidàctica-; jornades i publicacions sobre la Reforma, les primeres Jornades sobre Consells Escolars Municipals celebrades a cadascuna de les Illes.

4. Resseguir la política de la Direcció Provincial sobre: comissions de serveis, interins, ensenyament de i en català. Denunciar les deficiències d'organització a la DP, propugnar la descentralització d'aquests serveis cap a Menorca i Eivissa -Formentera...

Els fets més rellevants d'aquest període foren:

1. La celebració de les primeres eleccions a l'ensenyament públic, en les quals l'STEI va obtenir el suport majoritari del professorat, com ja abans, a l'any 1986, ho havíem tingut entre els treballadors i treballadores de l'ensenyament privat.

2. A l'ensenyament privat, l'STEI va presentar un conflicte col·lectiu pel tema del Plus d'Insularitat davant la negativa de la patronal i el MEC a complir el conveni. Després del judici i de la sentència favorable a la nostra demanda, s'inicià, a finals del curs 88-89, una llarga i dura batalla jurídica entre els treballa-

dors i treballadores, i la majoria de les entitats titulars dels centres privats i el MEC. Fins a la primavera de 1990 no es va arribar a l'acord de l'aplicació generalitzada del Plus d'Insularitat.

3. A l'ensenyament estatal. Curs 1987-88

Després de les eleccions sindicals es va constituir la Mesa d'Educació i els diferents sindicats varen plantejar un seguit de reivindicacions per començar la negociació amb el MEC: homologació retributiva, responsabilitat civil, jornada, mobilitat del professorat i estabilitat del professorat interí. La manca de voluntat negociadora dels representants del MEC va derivar en un llarg conflicte, des de febrer fins a juny de 1988. El resultat de la confrontació va ésser la dimissió del ministre d'Educació i un fort desencís entre el professorat. El tema central que s'hi plantejà fou articular per primera vegada la negociació col·lectiva entre l'Administració i el professorat.

Curs 1988-89

Es varen continuar amb el nou equip ministerial les frustrades negociacions que culminaren amb els acords de novembre, els quals no diferien substancialment del pre-acord de maig.

Curs 1989-90

Davant la manca d'avenços en la negociació dels acords de

novembre, l'STEI i la nostra Confederació varem impulsar una sèrie de mobilitzacions:

Interins: Vaga, el mes de febrer, per denunciar l'actitud dilatòria del MEC a l'hora d'abordar la negociació de l'accés a la funció pública. Al mes de maig, l'Assemblea d'Interins d'EGB i l'STEI ens mobilitzàrem per tal d'aturar la centralització de les llistes d'interinitat.

Parallamps radioactius: L'STEI ha format part, des de la seva constitució, de la Coordinadora per al desmantellament dels parallamps radioactius.

L'acció sindical desplegada durant el curs 1989/90 ha donat alguns fruits i, com a mostra, en podríem destacar els següents: la constitució de tribunals d'oposicions d'EE.MM. a Mallorca; la signatura del Conveni per a l'ensenyament en català entre el Govern Balear i el MEC, al mes de maig, fou la resposta a la proposta efectuada per l'STEI a ambdues administracions al febrer de 1989, perquè regulessin i impulsessin l'ensenyament en la nostra llengua; l'STEI va fer gestions davant tots els grups polítics amb representació parlamentària perquè defensessin el manteniment del plus d'insularitat al Congrés de Diputats.

El maig del 90 celebràrem el III Congrés. Des d'aleshores hi ha hagut canvis i trencaments "espectaculars" a l'escenari públic:

1. La desaparició com Estat de l'URSS.

2. La guerra del Golf i les seves conseqüències.

3. El Tractat de Maastricht.

4. Les "guerres" a Europa de l'Est (Iugoslàvia, algunes repúbliques de l'antiga URSS,...)

El nou "ordre internacional" se sembla al vell ordre amb una significativa variant: l'hegemonia militar, econòmica i, conseqüentment, política del bloc occidental.

L'STEI no pot compartir valors dominants com l'insolidaritat, culte acrític a l'èxit econòmic...

Estam immersos en el procés d'unificació europea simbolitzat pel Tractat de Maastricht, nosaltres apostam per la construcció política europea en clau federalista i solidària.

A l'Estat Espanyol el govern va elaborar l'anomenat Pla de Convergència que tan sols s'està

complint en els seus aspectes regressius socialment. Els Pressupostos Generals del 93 mostren aquesta línia regressiva (congelació salarial, de l'oferta d'ocupació pública, decreixement dels diners destinat a l'Educació...)

Nosaltres seguim pensant que l'educació és un element de progrés per sortir de les crisis socials i econòmiques. És per això que no entenem que l'ensenyament no sigui una prioritat política d'un govern que encara s'autoqualifica de progressista.

En el marc de la nostra Comunitat Autònoma hem assistit a la consolidació de l'hegemonia conservadora que ha desenvolupat una política fonamentada en la desprotecció dels espais naturals, el desenvolupament turístic, etc.

El pacte autonòmic, subscrit pels dos partits majoritaris a les nostres illes (PP i PSOE), ha allunyat l'assumpció de les competències educatives.

En aquests moments -avui dia 7 de maig de 1993- ens trobam davant la precampanya/campanya electoral del 6 de juny.

Nosaltres reafirmam la nostra més absoluta autonomia; ara bé, no ens és indiferent la correlació de forces polítiques que pugui sorgir d'aquesta fita electoral.

Per això debatrem en el marc d'aquest Congrés una proposta de 50 mesures per un ensenyament públic i de qualitat; aques-

ta proposta la translladarem al conjunt de les forces polítiques de les Illes, demanant el seu suport.

El nostre model sindical davant l'estratègia bisindical.

Aquest període començà amb les eleccions sindicals que es desenvoluparen al llarg del darrer trimestre del 90.

Aquestes eleccions responien a dinàmiques diferenciades: elecció centre a centre (el cas de l'E. Privat) i elecció global a l'àmbit de la Comunitat Autònoma (el cas de l'E. públic)

L'STEI, mantenint sempre la seva autonomia, intenta reforçar la unitat d'acció dels sindicats progressistes a l'ens. privat. Així impulsàrem la UTEP a nivell estatal; aquesta unitat fou trencada al començament de la campanya sindical del 90 per part de CC.OO.

A partir d'octubre de 1990 ens vàrem presentar amb les sigles USTE. Els resultats ens donaren la majoria a les Illes, passant de 68 delegats/des a 86, però no aconseguirem a ni-

vell de tot l'Estat el percentatge de representativitat suficient.

Foren unes eleccions molt dures, recordem la guerra dels preavisos, el joc brut de les patronals, etc.

A l'ensenyament estatal es va produir una disminució de la participació electoral del 73% (1987) al 61% (1990). Aquest augment de l'abstencionisme es pot explicar des d'una doble perspectiva: el model legal de representació (l'listes provincials i no delegats per centres) i un cert grau de desencís pels resultats de la mobilització del 88.

L'STEI es va reafirmar com la primera força sindical de l'ensenyament.

Des de la lògica del bisindicalisme s'està plantejant un canvi de normativa electoral que tendeixi encara més a afavorir aquesta situació.

Nosaltres ens sentim solidaris dels acords sindicals que promouen, des del màxim respecte a l'autonomia de cada sindicat, avanços per a la millora de les condicions laborals i econòmiques del conjunt dels treballa-

dors i treballadores.

Ara bé, la lògica del bisindicalisme propugna com eix central de la seva actuació l'enfortiment dels respectius aparells sindicals.

L'hegemonisme és una cultura sindical que nosaltres no compartim. L'STEI ha pogut trencar aquestes tendències exclusivistes. Un exemple paradigmàtic és el conveni amb el Govern Autòmic que es va traduir en L'Escola de Mitjans Didàctics, també CC.OO i UGT varen signar els seus convenis amb el Govern Balear. L'STEI es va proposar dur endavant un projecte -l'Escola de Mitjans Didàctics- que, entre altres coses, ens va permetre de participar al Congrés de Ciutats Educatives celebrat a Gottemburg (Suècia) on va quedar prou clar que l'STEI és un sindicat que realitza tasques de formació que han merescut un reconeixement internacional.

Al curs passat, l'STEI va haver d'enfrontar un doble atac a la seva representativitat sindical. Recordem, breument, l'exclusió del sindicat de la Comissió Provincial de Formació i, a l'ensenyament privat, de la Comissió de Beques.

Davant aquests fets l'STEI va acudir als Tribunals en defensa dels seus drets sindicals. Ambdues sentències foren favorables als nostres interessos.

En el cas de l'exclusió de la C. Provincial de Formació, es va considerar l'exclusió com un greu atemptat a la llibertat sindical i, en el cas de la Comissió de Beques, se'ns va reconèixer la representativitat territorial.

Ens preocupa la tendència d'afebliment sindical que les darreres lluites sindicals han posat de manifest: la Vaga General del 28 de maig davant el "Decre-

tazo", la Vaga General de la Funció Pública davant la congelació salarial i la supressió de la clàusula de Revisió Salarial. Estam -com sol ocórrer en els moments de crisi econòmica- en un moment defensiu. Els treballadors i treballadores han d'ésser conscients que en aquestes situacions la cohesió és la força fonamental per aturar tots els intents de retalls de les condicions econòmiques i laborals.

La LOGSE: de la promulgació legal als seus desplegaments.

La LOGSE -la llei de la Reforma Educativa- té la seva plasmació legal al BOE del 4-X-90.

L'STEI va formular un seguit d'objeccions i desacords, que encara són vigents:

1. No s'avançava cap al COS ÚNIC d'ensenyants, ja que no s'unifica la formació inicial de tot el professorat.

2. No es va establir una Llei de Finançament de la Reforma.

També destacàrem els aspectes positius com l'aplicació de l'escolaritat obligatòria fins els 16 anys, la fixació de les ratios professor/alumnes...

L'STEI, davant el desplegament de la Llei va plantejar la negociació de les repercussions laborals de la Reforma sobre el professorat: mobilitat, reestructuració del Sistema Educatiu, plans de formació, regulació de l'accés a la funció pública, la negociació i coneixement del MAPA ESCOLAR de les Illes, l'aplicació adaptada de la reforma a la nostra comunitat (disseny curricular propi, plans d'estudis...)

L'STEI, des del començament de les negociacions sobre alguns aspectes de la LOGSE, va advertir que les contradiccions que la llei accentuava tindrien

efectes negatius sobre les expectatives i la cohesió del professorat. El fet de no avançar cap el COS ÚNIC es va traduir en un discutidíssim barem d'accés a la condició de catedràtic que tornava a reactivar l'antiga divisió dins el Cos de Professors de Secundària. Recordem el trist episodi de la valoració de les memòries.

Fou també decebedora la regulació transitòria d'accés a la

econòmica.

Propostes i situacions recents com l'endarreriment del calendari d'aplicació de la LOGSE, la disminució de les partides d'inversió per a la construcció de nous centres, la manca de criteris clars sobre la mobilitat al cicle de 12-14 anys, la no negociació de les supressions d'unitats, entre d'altres qüestions, estan generant un

funció pública. Nosaltres propugnavem que l'accés del professorat interí fos per concurs, doncs el que es posava a subhasta pública eren els seus llocs de treball i no vacants noves.

La no aprovació d'una Llei de Finançament ens està allunyant de l'objectiu d'acostament a la mitjana dels països de la CEE -6% del PIB-. Constatem com els PGE del 93 -el primer curs de generalització de la Reforma (1r CICLE de PRIMÀRIA) signifiquen una disminució del creixement de la despesa educativa que s'aplica amb criteris d'austeritat

ambient poc propici a l'aplicació dels nous "valors" pedagògics implícits en els postulats reformistes.

Breu balanç dels CURSOS 90-91, 91-92, 92-93

Curs 90-91:

- L'STEI assoleix novament la majoria sindical.

- L'any 91 a l'ensenyament privat, tan sols es va signar la revisió salarial.

- Comença la història interminable que va del VIII Conveni al Pacte d'Eficàcia Limitada (IX Con-

veni): la divisió de les Patronals CECE i EG es tradueix en disputes davant els tribunals sobre la seva respectiva representativitat.

- A Canàries aconseguen l'homologació retributiva. En el territori MEC ens apliquen els SEXENNIS.

- Esclata la guerra del Golf.

Curs 91-92:

- Nosaltres el qualificam com l'any de la judicialització de les relacions sindicals.

- La Vaga General del 28 de maig no aturà la política de retalls socials del govern.

- És l'any del conflicte de les Oposicions.

Curs 92-93:

- La Vaga dels funcionaris té

com a resposta la congelació salarial i la supressió de la Clàusula de Revisió Salarial.

- La dinàmica de les negociacions, tant amb les patronals com amb el MEC, no donen bons resultats.

- El professorat interí mancat d'estabilitat.

- Es convoquen les Eleccions Generals -6 de juny-.

Aquest telegrama ens ha permès de caracteritzar aquest període a manera de flash informatiu.

Per concloure aquest informe, voldríem exposar algunes reflexions i interrogants:

1. Com ha d'afrontar el nostre model sindical la crisi social de la participació?

2. Feim moltes activitats, però no sabem "comunicar" les nostres realitzacions.

3. Del sindicalisme molt "ideologitzat" al sindicalisme de gestió. Com mantenir l'equilibri entre la Ideologia i la Gestió?

4. Davant la crisi de la representació política tant manifesta, què podem fer per aturar-la en el camp del Sindicalisme? El nostre model, com dissenya la seva estratègia davant aquesta tendència?

5. El problema organitzatiu, element per a redefinir el nostre model sindical.

Pot semblar que un informe que acaba en preguntes genera o dimana de la perplexitat. A vegades, conèixer les preguntes és començar a trobar les respostes adients.

Esperem que el IV Congrés de l'STEI ens faci avançar cap a les respostes adequades. □

Butlleta de subscripció a *PISSARRA* ¹

Nom: Adreça:

núm: pis: C.P. Població Tel:

Se subscriu a *PISSARRA* al preu anual de 1400 pts que abona mitjançant:

taló bancari o gir postal a nom de l'STEI
càrrec al compte bancari o d'estalvi ²

(1) Els afiliats a l'STEI reben *PISSARRA* de franc

(2) En aquest cas heu d'emplenar l'ordre bancària

ORDRE DE DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Caixa/Banc Oficina Dígits ... N° compte

Adreça banc C.P. Població

Sr. Director:

Sou pregat d'atendre a partir d'aquesta data i fins nou avís els rebuts que us presentarà el **Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes (STEI)** amb càrrec al meu compte indicat.

, de de 199

(signatura)

Per una verdadera coeducació

que l'hem concebut en per ella, malgrat que les oportunitats que en l'educació s'ofereixen al alumnat, tant masculí com femení, són iguals. Fomentar una imatge de la dona no és un objectiu de l'educació, sinó un element bàsic de la mateixa.

El día de la mujer trabajadora llega a las escuelas con «Aires casolans»

Diario de Mallorca ● 9

M. J. BONAFE

El Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes (STEI) i la Escola de Formació en Mitjans Didàctics presentaran avui el material didàctic «Aires casolans», realitzat per commemorar el dia de la dona treballadora.

se propone una educación válida para las niñas y niños, una educación que se ha de hacer de forma transversal y que debe ser compartida por todos.

Tanto el video como el dossier se distribuirán conjuntamente a los centros de la isla.

«La maleta lila del cole», una campaña educativa contra el sexismo en el lenguaje

M. I. G.

La Asociación para la Renovación de la Enseñanza «Juan de Mairena» llevará a cabo una campaña educativa en cincuenta centros escolares de Baleares: 30 en Mallorca, 10 en Menorca y 10 en Ibiza con la colaboración del STEI, destinada a evitar el sexismo en el lenguaje.

Esta campaña, denominada «la maleta lila del cole», está subvencionada por el Instituto de la Mujer y proporciona a cada centro material pedagógico para poder llevar adelante la campaña, entre el que se encuentra una cinta de vídeo, así como diversas publicaciones y una serie de propuestas para termi-

El STEI edita un vídeo sobre la discriminación sexual dirigido a los niños

CHIARO MARTIN, Palma.

El Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes (STEI), juntament amb el Institut de la Dona, ha editat un vídeo sobre la discriminació sexual en el treball, que es projectarà el proper 8 de març.

Programa escolar para una educación no sexista

A.S.

«Escola de Formació en Mitjans Didàctics» ha editat un dossier educatiu amb motiu del Dia de la Dona Treballadora, que serà repartit a tots els centres escolars de la Isla.

Las propuestas emanarán de la Organización de Mujeres de la Confederación de Sindicatos de Trabajadores de la Enseñanza (STE). La unidad didáctica está dirigida al

... años para poder llegar al nivel del hombre. Para tratar esta situación, hay que tener en cuenta que los niños, para poder distinguir entre las niñas y niños, por ello, se debe hacer más cercano, más humano, más comprensible. El vídeo y el dossier, titulados «Aires casolans», forman la herramienta para "poder distinguir" la realidad de la actualidad, viendo cosas que ver en el patio de la escuela. El material aparece en tres versiones: catalán, castellano y valenciano. A finales del mes de marzo se celebrará un curso que quedará muy interesante.

Dossier. Con motivo de la celebración el próximo domingo del día Internacional de la mujer, el grupo de dones del STEI ha preparado un dossier didáctico con un conjunto de propuestas de trabajo dirigidas a todos los niveles educativos no universitarios con la finalidad de reflexionar sobre el papel de la mujer en la sociedad de las islas.

Entidades cívicas apoyan la lucha para conseguir la igualdad sexual

PALMA

El Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes (STEI) ha manifestado en una nota de prensa su intención de conmemorar la Día de la Mujer Trabajadora e impulsar la corrección de las desigualdades sociales, entre ellas las producidas por razones de sexo.

Según afirma el sindicato, el sistema educativo continúa los estereotipos de discriminación sexual vigentes en la sociedad «y, lejos de eliminarlos, los consolida». Añade que hay que combatir estos estereotipos sexistas, fomentar el cambio de actitudes en el profesorado, garantizar la igualdad de oportunidades de los niños para el acceso a todas las formas de enseñanza y adecuación de la educación permanente a las necesidades específicas de las mujeres.

Otra parte, la Liga Comunista Revolucionaria y el Movimiento Comunista de las islas se han expresado solidariamente con la lucha de las mujeres, «para conseguir reivindicaciones añadidas como el derecho al puesto de trabajo sin discriminaciones, el derecho al libre y gratuito, una salud libre y el derecho a vivir en paz».

Diez centros escolares de Eivissa pondrán en marcha un programa para eliminar la diferencia de sexos

'La maleta lila del cole' pondrá fin al uso sexista del lenguaje en la escuela

Poner fin al uso sexista del lenguaje es el objetivo del programa «Maleta lila del cole» que se llevará a cabo en diez centros escolares de Eivissa. Esta experiencia ha sido promovida por la asociación para la renovación de la enseñanza «Juan de Mairena» y subvencionada

por el ministerio de Asuntos Sociales, a través del instituto para la mujer. El programa se llevará a cabo de forma simultánea en 300 centros de toda España, de los cuales 50 son de las islas Baleares, que pondrán en marcha esta experiencia inédita.

de Menorca. Con respecto a las profesiones, se nota por el momento en todas las situaciones laborales, es correcto el sector médico, la enseñanza y la sanidad. Un proyecto ambicioso y educativo que se va a

Eivissa, Recreación universal, entre las propuestas de identificación como los romanos.

Ciudadella/Tino POISS **Uns trenta assistents segueixen el debat de la creació d'aquests organismes**

Durant el dia dahir, a la Casa de Cultura de Ciudadella, es duge a terme la Primera Jornada dels Consells Escolars

L' STEI proposa desenvolupar la llei dels Consells Escolars

Baleares està por detrás de otras comunidades en materia de Consejos Escolares Municipales

PRESENTACIÓ
Els Consells Escolars Municipals
(Documentació)

PAI MA, Efe.- Representants dels municipis, de pares d' alumnes i del professorat se reuniran ayer en Palma para debatre el tema de "Los Consejos Escolares Municipales", en el que participaran sus primeros representantes de las Comunidades de Galicia, Cataluña, Valencia y Andalucía. Los trabajos se celebrarán los próximos días 5 y 6 de mayo.

Ayer se celebró una jornada de debate organizada por el STEI

Consejos escolares. El sindicato de la enseñanza STEI, ha organizado las primeras jornadas de debate sobre los consejos escolares municipales que tienen como objetivo la participación activa de los municipios en la dinámica de los centros escolares y que se celebrarán en Palma los próximos días 5 y 6 de mayo.

Una jornada de interés de los ayuntamientos por el tema de los consejos escolares municipales

Impulsar la creación de los consejos escolares municipales en las Pititüses y facilitar la documentación necesaria fueron los objetivos prioritarios de las jornadas que sobre el tema organizó ayer el STEI. Su constitución en Baleares, comunidad que carece de com-

petencias educativas y regulado legalmente por la Ley de Educación, depende de los ayuntamientos. El STEI asistió al coloquio con el departamento de Educación

Primera experiencia de Baleares en su "Consejo municipal escolar autónomo" 6-5-90

Representantes del municipio de padres de alumnos y del profesorado se reúnen hoy en Palma para debatir el tema de "Los consejos escolares municipales", en el que participarán sus primeros representantes de las Comunidades de Galicia, Cataluña, Valencia y Andalucía. Los trabajos se celebrarán los próximos días 5 y 6 de mayo.

La reforma educativa a debat

Avui s'inicien a l'àmbit de les Illes Balears les primeres jornades sobre "Els Consells Escolars Municipals a debat". La Llei Orgànica del Dret de l'Educació estableix la participació en la programació general de l'ensenyament dels sectors interessats a través dels Consells Escolars.

La constitució i funcionament dels Consells Escolars ha de possibilitar la participació dels pares, alumnes, educadors i representants dels poders públics en la problemàtica dels centres de cada municipi.

El Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes (STEI), en col·laboració amb el

STEI

CONSI

Los consejos escolares municipales, a debate

Antoni Oliva Foto: Vima

El Sindicato de Trabajadores de los Illes Balears ha organizado una jornada de debate sobre los consejos escolares municipales en Can Domènge

Esta ha sido únicamente llevada a cabo en nuestra Comunidad por el STEI

El sindicato de la enseñanza organiza debates sobre los consejos escolares

V.E. Palma

El STEI ha organizado unas jornadas sobre los consejos escolares municipales.

Las jornadas se celebrarán los días 5 y 6 de mayo en Palma. El 12 de mayo se realizarán en Ciudadella, en Menorca, y en Eivissa.

La Ley del Derecho a la Educación (LODE) de 1985, establece la participación en la enseñanza de los sectores implicados en ella a través de los Consejos Escolares.

Pedro Polo, secretario general de STEI, reivindica una remodelación del horario lectivo escolar.

Este sábado se inician las jornadas de trabajo en Can Domènge

El STEI pide una mayor participación municipal en los consejos escolares

M.R. FOTO: JOAN TORRES

El Sindicato de Trabajadores de l'Ensenyament de les Illes (STEI) ha manifestado que las jornadas a celebrar bajo el epígrafe de "Els consells escolars municipals a debat" deben servir básicamente para fomentar la participación activa de los cuatro estamentos representativos del sistema educativo (Administración, profesores, alumnos y asociaciones de padres de alumnos) con la fi-

nalidad de que éstos lleguen a un acuerdo a partir del cual crear un documento de actuación común.

Las jornadas, que se celebrarán los días cinco y seis en Palma (Can Domènge), y el doce en Menorca y Eivissa, pretenden centrarse en la competencia de los consejos escolares municipales y su responsabilidad en el sistema. STEI ha aprovechado la ocasión para criticar que la Ley Orgánica reguladora del Derecho a la Educación (LODE), que actualmente

sólo tiene reglamentados los consejos escolares a nivel de Estado y de centro docente, quedando aún sin planificar los autonómicos y municipales. Pedro Polo, secretario general de STEI, ha informado de que en estas jornadas se debatirá también la renovación de la jornada lectiva. En su opinión, se deberían dedicar las mañanas a las clases y las tardes a actividades complementarias, dirigidas por monitores y en las que deberían intervenir los ayuntamientos.

NOVETATS SETEMBRE 1993

ORIENTACIÓ I TUTORIES

- Fernandez Sierra, J.**
Orientación profesional y currículum de secundaria. La educación socio-laboral y profesional de los jóvenes.
1993, 190p., 1.900pts.

FORMACIÓ DEL PROFESSORAT

- Peralta, F.-Resines, D.**
Cap a una proposta d'actuació municipal en el camp de la formació professional.
1993, 70p., 1.150pts.

- Imbernon, F. (Coord.) i altres.**
La formación permanente del profesorado en los países de la C.E.E.
1993, 154p., 2.170pts.

- Sánchez, S.-Serrano, L.-Mesa, M.C.**
Demandas formativas del profesorado desde su práctica profesional. Propuestas para su formación.
1992, 142p., 1.300pts.

PSICOLOGIA EDUCATIVA

- Wielkiewicz**
Manejo conductual en las escuelas. Principios y métodos.
1992, México, 304p., 2.100pts.

PSICOLOGIA D'ORGANITZACIONS

- Rodríguez López, J.L.- Medrano Basanta, G.**
La formación en las organizaciones..
1993, 95p., 950pts.

- Gil Rodríguez, F.-García Saiz, M.**
Grupos en las organizaciones.
1993, 96p., 950pts.

EDUCACIÓ INFANTIL

- Schiller, P.-Rossano, J.**
500 actividades para el currículo de educación infantil.
1993, 315p., 2.100pts.

REFORMA I CURRÍCULUM

- Generalitat**
El projecte curricular i la programació. Orientació per al desplegament del currículum. Educació Infantil i Primària.
1992, 41p., 300pts.

SOCIOLOGIA DE L'EDUCACIÓ

- Quintana, José M. (Coord.)**
Pedagogía familiar.
1993, 222p., 2.250pts.

ENSENYAMENT SECUNDARI

- Martínez, I.**
Lectura y educación para la paz. Un proyecto interdisciplinar en secundaria.
1993, 63p., 400pts.

- Cuilera M. Nebot, C.**
Desigualtats. Crèdits Secundària Obligatoria. Matemàtic.
1993, 131p., 950pts.

- Busquets, O.**
La música de jazz. Crèdit música Secundària Obligatoria.
1.993, 100p., 950pts.

- Acosta, O.-Martín, E.**
Xenofobia y racismo. Área de lengua castellana y literatura. Libro del alumno.
1993, 56p., 690pts.

- Gil Pérez, D.-De Guzman, M.**
Enseñanza de las ciencias y la matemática. Tendencias e innovaciones.
1993, 140p., 1.380pts.

ENSENYAMENT S. POSTOBLIGATORI BATXILLERAT

- Lozano, M.T.**
Radioactivitat i energia nuclear. Crèdits batxillerat-Física.
1992, 86p., 700pts.

- Hernández, P.**
Fer televisió. Crèdits batxillerat. Llengua. Forma i imatge. Crèdit variable.
1993, 67p., 700pts.

- Muñoz, C.**
Prensa e informática. Crèdits batxillerat. Llengua. Informàtica. Crèdit variable.
1993, 153p., 950pts.

- Marín, Fdo. i altres.**
Ejemplo de diseño curricular para el área de ciencias de la naturaleza. E.S.O.
1993, 152p., 1.755pts.

- Soriano, E. i altres.**
Diseño curricular para el área de lengua y literatura. E.S.O.
1993, 256p., 2.915pts.

- Negro, A.-Benedito, C.**
Diseño curricular para el área de matemáticas E.S.O.
1993, 304p., 3.180pts.

EDUCACIÓ ESPECIAL. INTEGRACIÓ

- M.E.C.**
Guía de la integración.
1993, 145p., 490pts.

- Kirby**
Trastorno por déficit de atención. Estudio y tratamiento.
1992, México, 144p., 1.500pts.

- Levy, J.**
El bebé con discapacidades. Del acogimiento a la integración.
1993, 152p., 1.300pts.

LLINGÜA I LITERATURA

- Comelles, S.-Cros, A.**
Lèxic 1. Exercicis autocorrectius d'ampliació de vocabulari.
1993, 124p., 790pts.

- Comelles, S.-Cros, A.**
Lèxic 2. Exercicis autocorrectius d'ampliació de vocabulari.
1993, 122p., 790pts.

- Comelles, S.-Cros, A.**
Lèxic 3. Exercicis autocorrectius d'ampliació de vocabulari.
1993, 124p., 790pts.

- Conde Marin, M.-Chadwick, M.**
Taller de producció de textos.
1993, 182p., 1.300pts.

- Berruecos, M.P.-Berruecos, B.E.**
Lexicón. Juegos para conocer más vocabulario. Méxic. 1992. (consta de dos grupos de 35 cartones).

- Spang, K.**
Géneros literarios.
1993, 207p., 1.590pts.

- Giménez, M.ª. C.-Velilla, R.**
Taller de escritura 2. Estrategias textuales.
1993, 91p., 695pts.

- Von Tet & Chner, S.**
Introducción a la enseñanza de signos y al uso de ayudas técnicas para la comunicación
1993, 334p., 2.600pts.

- Menayo, M. Herrero, V. i altres.**
Venta a la vuelta. (Expresión escrita, Expresión oral, lengua, juegos, folklore...)

- Bellidos, P.**
Literatura e ideología en la prensa socialista. (1885-1917)
1993, 290p., 3.200pts.

- Bustos, E. i altres.**
Práctica y teoría de historia de la lengua española. 835 ejercicios de fonética, morfología y sintaxis históricas.
1993, 248p., 2.915pts.

- Paz, J.M.ª.**
La estilística.
1993, 208p., 1.590pts.

- Bobes, M.ª. C.**
La novela.
1993, 277p., 1.755pts.

PSIQUIATRIA

- Bermejo, F.-Del Ser, T.**
Demencias. Conceptos actuales.
1993, 240p., 3.750pts.

- García, L.-Nebreda, O.-Perlado, F.**
Enfermedad mental en el anciano.
1993, 161p., 2.400pts.

 Smbat
Llibres

Pge. Papa Joan XXIII, 5-E
Geranis Centre
Tel. 71 33 50 - Fax 72 04 44
07002 Palma de Mallorca

Ponències del IV Congrès

De les tres ponències debatudes en el IV Congrès, reproduïm íntegrament la de Model d'Escola, i presentam sintetitzades les altres dues: Model Sindical i Acció Sindical

Ponència de MODEL D'ESCOLA

1.- L'Escola Pública

Qualsevol persona té dret a l'educació i aquest dret neix amb la persona i subsisteix al llarg de tota la seva vida.

L'Estat, gestor dels doblers públics, té l'obligació d'oferir-li un lloc escolar públic, digne i de qualitat en qualsevol moment de la seva vida.

Consideram que aquests doblers públics han de dirigir-se al desenvolupament d'una única xarxa escolar pública i per a tothom que superi la dicotomia d'escola estatal i privada, que representi una alternativa a l'escola actual, que desenvolupi la seva actuació a partir d'un Projecte Educatiu General que li doni unitat i coherència, que tingui l'alumne com a principal protagonista i com a finalitat bàsica el desenvolupament de cada individu, com a persona i com a membre de la societat on viu, tenint en compte la interacció de l'escola amb el món que l'envolta.

Aquesta Escola Pública, ha d'ésser:

a) **Gratuïta.** L'Ensenyament Públic, com a servei fonamental de la societat, ha d'ésser finançat amb els doblers públics. Aquest finançament ha d'ésser suficient per a garantir la gratuïtat a tots els nivells de l'ensenyament, l'escolarització total i un ensenyament de qualitat.

b) **Autònoma.** Per poder gestionar els seus recursos, definir

el seu Projecte Educatiu i organitzar-se per poder complir la seva tasca en el marc d'un Projecte Educatiu General.

c) **Democràtica.** Per formar ciutadans i ciutadanes democràtics. Gestionada democràticament amb interacció de tots els elements implicats: treballadors de l'ensenyament, pares i alumnes.

d) **Ideològicament pluralista i laica.** Ha de possibilitar el coneixement de la realitat i posar a l'abast dels/les l'alumnes els mitjans per afrontar-la críticament fins a arribar a una opció personal, lliure i tolerant.

Ningú serà discriminat per les seves opinions o opcions polítiques, religioses o ideològiques si es basen en el respecte als altres.

e) **Arrelada al medi.** Que conegui a fons el medi on és inmersa l'Escola. Que assumeixi com a pròpia la llengua, la cultura i el patrimoni natural del país, que dinamitzi la normalització lingüística i aconseguisqui un fort arrelament de l'alumne al seu entorn.

f) **Científica,** activa, plurivalent, alliberadora i per a la vida.

Científica. Basada en una anàlisi científica de la història i de la realitat, que fomenti la capacitat d'observació, anàlisi, investigació i crítica.

Educació Activa. Basada en la llibertat com a condició per al desenvolupament de l'alumne en

la iniciativa i la creativitat. Una educació en la convivència, la democràcia i la solidaritat.

Polivalent. Sense especialitzacions prematures, en la línia del cicle únic.

Alliberadora. Que erradiqui l'autoritarisme, la competitivitat, els càstigs físics i psíquics.

Per a la vida. Una escola que, partint de la realitat, s'inserti en el context en el que està situada i actuï com a element transformador de la realitat.

g) Educadora per a la pau

h) No discriminatòria

i) Integradora, oberta a la diversitat i que contribueixi a superar les diferències i mancances dels alumnes.

j) Bastidora d'un projecte nacional. Tenint en compte que les nostres illes són el resultat de realitats diverses i que la interrelació de totes elles configura aquest projecte.

2.- Nivells educatius. (Estructura del Sistema Educatiu)

En el marc d'un Projecte Educatiu general, defensam l'ensenyament públic gratuït des del naixement i a tots els nivells i obligatori dels 3 als 18 anys.

L'organització d'etapes o cicles educatius s'ha de basar en els cicles evolutius del nin.

És necessària una Llei d'Educació Global, que asseguri una política educativa continuada i coherent dels 0 als 18 anys; una llei en la qual hagin participat

els treballadors de l'ensenyament i que fixi els objectius bàsics de cada cicle i la seva durada i denominació que, tenint en compte els factors de normalització i integració, contempli el tractament de les necessitats educatives especials; que doni cabuda a les diferents realitats de cada nacionalitat; que contempli l'adequada preparació dels ensenyants que formaran part d'un cos únic; que revisi i reconverteixi els espais escolars i que marqui unes orientacions que possibilitin una programació continuada sense ruptures al pas d'una etapa a l'altra.

Defensem un cicle únic estructurat de la següent manera:

a) Cicle de 0 a 3 anys. Aprenentatge de la independització; serà gratuïta des dels 0 anys i obligatòria a partir dels tres anys, amb personal titulat i especialitzat.

b) Cicle de 3 a 6 anys: Aprenentatge de la independització.

c) Cicle de 6 a 12 anys. Domini de les tècniques instrumentals, dels sistemes operatius bàsics i comprensió de la realitat.

d) Cicle de 12 a 16 anys. Domini dels sistemes operatius, de la comprensió de la realitat, així com una orientació per la futura vida professional.

e) Cicle de 16 a 18 anys. Propedèutic, preparació per a la vida professional o l'inici dels estudis universitaris.

f) A partir dels 18 anys: estudis universitaris, estudis especialitzats i/o formació permanent.

3.- Organització de l'Escola Pública

L'Escola Pública es desenvoluparà en el marc d'una societat

pluralista i democràtica, respectuosa amb les diverses realitats nacionals.

La planificació territorial, docent i l'organització del professorat i del personal no docent correspon al govern de cada Comunitat Autònoma, que en serà l'administrador.

S'han de crear Consells d'Educació a nivell estatal i de comunitat autònoma en els quals han d'estar-hi representats els treballadors de l'ensenyament.

El Consell d'Educació estatal ha de reunir tots els estaments implicats en el procés escolar i els representants de les distintes Comunitats Autònomes.

El Consell d'Educació a nivell de la Comunitat Autònoma ha de precisar les necessitats escolars, programar i concretar la planificació general i administrar i garantir la qualitat de l'Escola Pública. Hi estaran representats els distintes estaments implicats en el fet educatiu.

S'han de constituir Consells d'Educació locals i comarcals que han de gaudir de l'autonomia suficient.

Dins el Centre escolar ha d'ésser el Consell Escolar l'òrgan màxim de decisió. Les seves funcions han d'ésser les de programació, planificació, avaluació i administració al seu nivell i ha de garantir el compliment de totes les condicions per a una Escola Pública de qualitat. Estarà format per pares, alumnes, professors, personal no docent i tots els estaments implicats en el fet educatiu.

El Claustre de Professors, com equip docent de centre, ha d'assumir la tasca de programació i determinació dels mitjans necessaris en l'aspecte tècnic i pedagògic en el marc de les directrius assenyalades pels Consells en els seus respectius àmbits.

La Formació Inicial i Permanent de qualitat és un dret i un deure del professorat que ha d'ésser garantit per l'Administració.

Accés al Treball

La planificació de les necessitats i la forma d'accés ha d'ésser

efectuada pels Consells Estats i de les Comunitats Autònomes, locals i de centre. L'acció serà per concurs públic i l'únic requisit per a participar-hi serà posseir el títol corresponent. Les resolucions del concurs podran ésser recorregudes davant els Consells superiors. L'avaluació individual i col·lectiva de la tasca docent s'exercirà a tots els àmbits del sistema educatiu del col·lectiu que tengui la competència.

CAP A L'ESCOLA NACIONAL DE LES ILLES

L'STEI des de la seva creació ha defensat i lluitat constantment "per un ensenyament adequat als trets específics i en funció de les característiques econòmiques, socials i culturals que defineixen cada comunitat illenca" (1r congrés) és a dir, per una Escola Nacional de les Illes (tal i com la definíem en el 2n congrés) vinculada i compromesa amb el marc dels Països Catalans i amb l'Europa dels ciutadans, dels pobles i de les nacions.

Aquesta escola l'hem de construir tenint en compte tres aspectes bàsics:

- 1.- La llengua
- 2.- Els continguts o currículum
- 3.- La gestió

1.- Llengua

La recuperació de l'ús social i públic de la nostra llengua així com la integració lingüística i cultural de les persones d'altres països que han optat per integrar-se en el nostre poble és un dels reptes més importants que té plantejats la nostra societat.

L'STEI, continuant la seva tradició de lluita per la recuperació lingüística de les nostres terres i conscient que l'èxit o fracàs del projecte de renacionalització dependrà en gran mesura de la capacitat del nostre sistema educatiu d'assumir aquest procés, propugna que el català, que ja és oficial a tots els nivells educatius, sigui la llengua de l'ensenyament a les Illes.

No cal dir, però, que la realitat encara és molt lluny del que hauria d'ésser la normalització.

Dades recents donades pel MEC assenyalen que només un 27% dels alumnes de les Illes Balears reben total o parcialment ensenyament en català (i cal aclarir bé que per "parcialment" s'entén, per exemple, que una sola àrea, a més de la Llengua Catalana, s'imparteix oficialment en català). D'altra banda, cal assenyalar que els darrers anys han estat freqüents les protestes de sectors de la Comunitat Educativa i cultural de les Illes Balears denunciant l'incompliment de la normativa que regula l'ensenyament de la nostra llengua en alguns dels centres d'EGB.

Aquesta és la situació en què ens trobam just després de deu anys de l'aprovació de l'Estatut on s'afirma que la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, tindrà juntament amb la castellana, el caràcter d'idioma oficial, i quan ja fa set anys de l'aprovació de la Llei de Normalització Lingüística la qual diu a l'article 22

"1.- El Govern de la Comunitat Autònoma, a fi de fer efectiu el dret a l'ensenyament en llengua catalana, ha d'establir els mitjans necessaris encaminats a fer realitat l'ús normal d'aquest idioma com a vehicle usual en l'àmbit de l'ensenyament en tots

els centres docents.

2.- L'Administració ha de prendre les mesures adequades perquè la llengua catalana sigui emprada progressivament en tots els centres d'ensenyament, a fi de garantir el seu ús com a vehicle d'expressió normal, tant a les actuacions internes com a les externes i a les actuacions i documents administratius.

3.- L'Administració ha de posar el mitjans necessaris per a garantir que els alumnes no siguin separats en centres diferents per raons de llengua."

Queda ben palesa així la manca de voluntat política de dur endavant una decidida política de normalització lingüística i cultural als nostres centres educatius. Cal dir una vegada més que la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports ni tan sols ha derogat l'ordre que regula el procés d'incorporació de la llengua catalana com a llengua vehicular de l'ensenyament, model d'una vergonyosa discriminació lingüística respecte al castellà.

Pel que fa al MEC, aquest no ha estat capaç de complir ni de fer complir l'escanyolida legislació sobre l'ensenyament del català. Com tampoc ha facilitat amb mesures serioses (cursos en horari lectiu) la realització del reciclatge de Català a EGB, Primària i Secundària. Això sí, s'adhereix sense reserves a la Campanya de Normalització Lingüística.

Només podem destacar uns pocs oasis en aquesta dramàtica i decebedora travessia del desert que està realitzant la nostra llengua i cultura a l'escola: la progressiva catalogació en català de les places a EGB; el reconeixement de l'especialitat de llengua catalana a Cicle Supe-

rior; la signatura d'un conveni de cooperació, signat el juny del 90, que no ha estat ben aprofitat; l'experiència, per cert ja acabada, dissortadament, de realització de cursos de llengua catalana per al professorat d'Ensenyament Mitjà durant les hores d'obligada permanència en el centre de feina i el suport realitzat des d'instàncies municipals com Dinàmica Educativa de l'Ajuntament de Ciutat, i sobretot la resposta dels mestres a la crida del reciclatge que ha estat completament satisfactòria, com ningú mai no hagués imaginat, tant en qualitat com en quantitat. En qualitat: bona disposició, dedicació d'unes hores que eren de descans, desplaçament de quilòmetres i més quilòmetres amb el seu propi mitjà de transport, despeses en llibres i matrícula, ... i tot això sense el més mínima subvenció par part de l'Administració. I en quantitat, entre els cursos 1985/92 s'han matriculat 1.500 persones.

No cal dir que la situació descrita al començament, que qualificam de vergonyosa i colonial, exigeix prioritàriament tot un bloc

de mesures perquè l'ensenyament en català (amb llengua i continguts) arribi urgentment a tota la població escolar, abans de debatre la conveniència o no d'un altre model lingüístic, tot i aprofitant l'experiència dels iniciadors (Escoles Mallorquines, Menorquines i Pitiüses, Projectes d'Immersió) bloc de mesures que ja vàrem apuntar detalladament a les resolucions del II congrés de l'STEI, i que només algunes s'han dut a terme, quedant encara una gran part per desenvolupar i que tornam a recordar a l'apartat de gestió tot i incorporant altres iniciatives. D'altra banda, pensam que caldria introduir un concepte nou en el PEC: L'assumpció de la llengua catalana com a vehicular del centre, es a dir, com a instrument de comunicació en totes les activitats internes i externes del centre així com de l'ensenyament. Pensam que aquest factor seria un element dinamitzador en aquests centres que encara no han posat en marxa línies en català.

2.- Currículum

Els principis i valors que han

d'informar el currículum de l'Escola Nacional de les Illes són els que es deriven de:

1.- La necessitat d'integrar els alumnes dins les comunitats que, des del punt de vista de mallorquins, menorquins, eivissencs i formenterers, els són pròpies: la localitat i/o el barri, l'illa, les Illes Balears, els Països Catalans, Europa i el Món. La qüestió dels Països Catalans s'ha de considerar com un àmbit perfectament legal atès que tant l'Estatut d'Autonomia com la Constitució propicien el foment de la cooperació cultural, la qual cosa significa més comunicació i coneixements, entre les diverses CC. AA. Respecte a Europa, és evident que no ens referim només a l'Europa dels estats sinó també a l'Europa dels ciutadans i de la solidaritat i a la de les nacions sense estat propi i sense el dret a l'autodeterminació.

2.- El reforçament dels hàbits de solidaritat, co-participació i no sexistes enfortint alhora els sentiments de grup, de servei i de germanor universal de l'espècie.

3.- L'adquisició d'uns hàbits anti-consumistes i una voluntat de lluita pel recobriment dels bens naturals.

4.- Formar de cara a les sortides laborals que ara mateix existeixen i també per a les necessàries sortides alternatives que s'han de generar.

5.- Hem de rompre amb l'artificial separació acadèmica entre escolaritat i vida real. Necessitam un ensenyament menys tecnicista i més proper a les inquietuts socials.

6.- La valoració i potenciació de totes les qualitats de l'ésser

humà en contra de llur valoració esbiaxada.

No cal dir que per a poder elaborar el nostre currículum a tots els nivells educatius necessitam total autonomia i, ara per ara, aquesta no es contempla a cap de les lleis fonamentals que ens regeixen. En aquest aspecte, cal dir en primer lloc que la LOGSE no permet la confecció d'un currículum propi per al nostre país, ja que l'article 4t prescriu que el govern de l'Estat fixarà els aspectes bàsics que constituïran els ensenyaments mínims per a tot l'Estat. El Decret de Mínims, prescriptiu per a tot l'Estat, constitueix un llistat tan abusiu de conceptes que, pràcticament, a dreta llei, poc més s'hi pot afegir des de les autonomies. De tota manera, cal urgentment un conveni entre la Conselleria i el MEC, o un eixamplament de l'existent, per tal

d'introduir, de manera articulada amb els mínims, continguts de geografia, història i trets socio-culturals de les Illes Balears al pla d'estudis, de manera que aquest aspecte del model educatiu propi que pugui establir-se, en la mesura que ho permeti la voluntat política i la legislació, aprofiti el més aviat possible les possibilitats que ofereix la LOGSE tal i com ja han fet altres CC. AA. amb competències educatives.

De tota manera hi ha una àrea on cal establir un currículum propi: l'àrea de llengua catalana i literatura. Així caldria dissenyar un currículum que partís de la realitat socio-lingüística de les Illes Balears on, ara per ara, la llengua catalana és minoritzada. Un currículum de llengua catalana i literatura haurà de buscar la normalitat lingüística, com disposa l'ordenament jurídic, i adequar-se també a la realitat territorial. Cal fer veure per què ens

trobam en una situació d'anormalitat socio-lingüística, què és un conflicte lingüístic, quins factors afavoreixen la Normalització Lingüística. Cal estimular actituds normalitzadores i d'integració a la nostra societat de l'alumnat no catalano-parlant. En definitiva, la Normalització Lingüística i Cultural també exigeix una educació particular.

3.- Gestió

L'STEI, com a sindicat nacional, sempre ha estat en una posició capdavantera en la lluita per l'assumpció de les competències educatives donat que ho consideram una peça clau per garantir el manteniment de la nostra identitat cultural i nacional.

Després de 10 anys de l'aprovació de l'Estatut d'autonomia encara no gaudim de la possibilitat d'administrar nosaltres mateixos el nostre sistema educatiu i hem d'anar pidolant una vegada i altra que es tingui en compte el nostre fet diferencial cada vegada que l'administració central pren una nova decisió, tant si ho fan en el camp pròpiament pedagògic com administratiu, legislatiu o de personal.

De res ens ha servit escampar al quatre vents que som una Comunitat Autònoma amb cultura i llengua pròpia i distinta del castellà que encara no té competències en educació. Sense anar més enfora, el passat 23-F -data fatídica- el nostre Parlament va aprovar una reforma del nostre estatut amb vots del PP i el PSOE. Una reforma que encara retarda les transferències en educació fins que la reforma estigui acabada. Per quin motiu deu ser? Tot això passa perquè

els nostres representants polítics majoritaris estan més pendents de les ordres que reben que de representar els nostres interessos.

Però malgrat la situació humiliant que patim i la manca de sensibilitat de les nostres pròpies institucions no podem estar mans plegades esperant que les coses caiguin pel seu propi pes, esperant que ens atorguin la gestió per delegació de l'educació d'aquestes illes, que això és el que preveu la reforma de l'Estatut que pensen aprovar. Això no vol dir que no haguem de seguir pressionant, tal com ho hem fet fins ara, per despertar la sensibilitat de la societat i la mala consciència dels polítics sucursalistes que tenen en les seves mans les decisions en aquests moments.

És per això que, mentre no arribin les competències, hem d'anar exigint un seguit de petites passes que poden suposar millores considerables en el sentit d'apropar la gestió administrativa a la nostra realitat.

1.- En el camp del reciclatge:

- La formació inicial del professorat a totes les institucions universitàries dels Països Catalans ha de garantir la capacitat dels seus titulats per ensenyar en català i s'ha de fixar una data concreta a partir de la qual això ja serà realitat.

- Hem de seguir exigint la seva realització en horari lectiu i el més apropiat a la realitat del centre.

- Hem d'exigir l'organització de cursos intensius per als professors no catalanoparlants o per professors desplaçats forçosos per qüestió de l'aplicació del projecte lingüístic.

- Racionalitzar les vies d'accés a la titulació mitjançant uns processos de convalidació àgils i coherents amb la multiplicitat d'ofertes formatives que puguin existir.

- Exigir la convocatòria d'exàmens lliures per assignatures per a l'obtenció de les diferents titulacions.

- Exigir el manteniment del plans de reciclatge per als professors de segona etapa d'EGB o de 1r. cicle d'ESO.

2.- En el camp de les actuals competències de la CA:

- Definició del model lingüístic propi a aplicar en el qual s'ha de contemplar la llengua catalana com a prioritària a l'ensenyament.

- Obligatorietat d'impartir unes assignatures mínimes en català a tots els nivells.

- Substitució del permís per la comunicació del Consell Escolar a la Conselleria i d'aquesta al MEC.

- Regulació legal del currículum de llengua catalana i literatura.

3.- En el marc del conveni MEC-CA:

- Convocatòria dels sistemes d'accés als cossos docents amb requisit de coneixements de llengua catalana i castellana.

- Catalogació dels llocs de treball en català a bàsica (tots) i a mitjanes (d'una manera progressiva).

- Obligatorietat dels centres de dissenyar un projecte lingüístic de centre (pla de normalització lingüística) en el marc del PEC, que contempli la necessitat de l'ús del català com a llengua vehicular de l'ensenyament en un mínim d'àrees curriculars no

lingüístiques.

- Elaboració d'uns currículums propis en el marc de l'aplicació de la LOGSE, en especial a les àrees de Ciències Socials i Naturals.

- Creació d'un servei de suport a l'ensenyament en català per a la promoció i assessorament dels programes en català.

4.- En el marc de les relacions de la nostra CA amb la resta de PP.CC:

Establiment de convenis de tot tipus i en concret:

- Per fomentar els intercanvis entre professorat i alumnat de tots els nivells educatius.

- Per la convalidació de títols de català.

- Per l'elaboració, homologació i publicació de materials didàctics i llibres de text.

5.- Pel que fa al model de gestió de les administracions educatives, ja des d'ara:

- Adaptar les administracions a la realitat pluriinsular (traspassar competències i/o execució als Consells Insulars) i establir direccions insulars.

- Establir un model de gestió democràtica i participativa, amb l'establiment, en concret, d'un consell escolar de les Illes Balears i per cada illa.

- Planificació de la xarxa de centres amb la participació dels estaments interessats.

- Desenvolupament de qualsevol programa d'innovació educativa i de formació del professorat tenint sempre present l'especificitat lingüística cultural i territorial.

* * * * *

RESUM DE LA PONÈNCIA DE MODEL SINDICAL

Aquesta ponència pretén situar el nostre projecte sindical davant els seus reptes principals que podríem sintetitzar en els següents punts:

- Racionalitzar l'estructura organitzativa del Sindicat.

- Omplir de major contingut ideològic i de reflexió la nostra praxis sindical.

- Redefinir l'acció sindical per aconseguir dinamitzar la participació.

- Establir equips de treball (Permanents Sindicals), que facilitin la renovació enriquidora del nostre projecte.

Al llarg d'aquesta ponència exposam els trets característics de l'STEI, plens de vigència: sindicat autònom, unitari, de classe, assembleari, democràtic, reivindicatiu, socio-polític, nacional, ecològic, confederal. Un sindicat sobirà que defensa els drets dels treballadors i treballadores de l'ensenyament de les Illes, així com la nostra cultura i llengua.

Com a sindicat sobirà, membre de la Confederació d'STES, participa en l'elaboració de la línia política i sindical confederal. És membre fundador de la Internacional de l'Educació.

Analitzam el que comporta la perspectiva confederal del nostre model, feim una valoració genèrica sobre com s'ha institucionalitzat la Negociació Sindical, després feim una breu reflexió sobre els eixos característics de la nostra praxis sindical i acabam marcant les línies de futur del nostre model sindical.

Una idea forta que apareix constantment és com dinamitzar la participació i quin compromís han d'aportar els afiliats i afiliades del nostre sindicat per dur endavant el nostre model.

La unificació UCSTE-STEC (Congrés de Juny de 1990), va acabar amb una situació anòmla: més que dues confederacions diferents, érem dues organitzacions amb una base territorial no coincident, que representaven el mateix sector en llocs diferents.

Avui la Confederació d'STEs - després de tres anys d'acció i pràctica conjunta- té un acceptable nivell de treball confederal, de funcionament i de pluralitat respectuosa amb la sobirania de cada sindicat.

Per a l'STEI el balanç de la relació amb la Confederació és positiu, doncs:

- Hem rebut informació de la negociació dels distints convenis dins l'ensenyament privat i, en alguns casos concrets, hem pogut fer que les nostres propostes es recollissin (cas del plus d'insularitat en el VIII Conveni de l'Ensenyament Privat).

- Hem influït en la planificació de l'acció sindical confederal i en les propostes que es duen a la Mesa MEC.

- Hem enfortit un model sindical alternatiu.

- Estam presents -com a membres fundadors- de la major internacional sectorial (la Internacional de l'Educació).

Les Administracions Educati-

ves han dut a terme en els darrers anys una estratègia d'enfebliment de les organitzacions sindicals.

A l'àmbit institucional han limitat els drets de negociació sobre la política educativa i laboral a rebre "informació", intentant transmetre cara als ensenyants una imatge de fals consens sindical. És cert que, en alguns casos, algunes organitzacions sindicals per pactes globals o parcials no han denunciat ni trencat aquesta orientació, han estat corresponsables de tot un seguit de mesures de desenvolupament de la LOGSE (accés a la funció pública, condició de catedràtic, sexennis, etc...)

Podem afirmar que els sindicats han guanyat "espai institucional" però han perdut representativitat (que no afiliació) i incidència per capgirar les polítiques de les Administracions Públiques i de les Patronals.

El creixement de l'afiliació -en aquest període de temps, molt considerable en el nostre sindicat- no es correspon amb una major participació en la vida sindical interna o externa (mobilitzacions, dinamització de treball sindical als centres, etc.)

L'STEI I LA SEVA PRAXIS SINDICAL

L'origen es dona dins el període de màxima participació social i política, la transició democràtica.

Des de l'any 1977 -constituïció legal de l'STEI- fins l'any 1987 varen transcórrer 10 anys

sense eleccions sindicals a l'àmbit de l'ensenyament públic, no així a l'ensenyament privat on a totes les fites electorals ens hem afirmat com la primera força sindical.

L'origen del nostre sindicat i el tret diferencial del nostre model sindical s'ha fonamentat en la PARTICIPACIÓ canalitzada a través de les Assemblees.

Aquesta situació ha evolucionat cap a una delegació de la representació, de la responsabilitat i del compromís...

El nostre model requereix dosis molt elevades de compromís dels afiliats/afiliades, de voluntarisme militant, d'estímul a la participació del conjunt dels treballadors/es i de l'afiliació.

Cal situar com a principal problema l'articulació de noves vies per dinamitzar la Participació.

El nostre model sindical ha d'afrontar els mateixos problemes de qualsevol sindicat (representativitat, incidència social,...) però agreujats en la mesura que actuen en un únic sector, que han de dedicar esforços a combatre la bel·ligerància d'altres opcions sindicals i de les Patronals i/o de l'Administració.

S'ha anat accentuant el procés de desmobilització social i això té repercussions sobre el nostre model sindical.

Hem passat del voluntarisme

militant a les permanents sindicals, de l'assemblearisme participatiu a la delegació de responsabilitats, del sindicalisme amb fort compromís ideològic a la demanda de serveis i gestió eficaç per part dels afiliats/des. Aquestes són les tendències que ha d'afrontar el nostre model sindical, no per acomodar-nos a la passivitat, però tampoc per incórrer en propostes irrealistes.

L'assemblearisme és l'eix central del nostre model sindical,

plantejar la seva estructuració organitzativa que dinamitzi la participació i doni respostes àgils i d'eficàcia.

La incidència social del nostre projecte sindical dependrà tant d'adequar la praxis sindical al més convenient com a organització, com de reforçar aquelles línies d'actuació que han esdevingut fonamentals per l'èxit dels nostres plantejaments.

entès com una instància de participació real i no fictícia. Això significa, en els moments presents, que l'acció sindical, les propostes i les alternatives han d'ésser refrendades pels treballadors/es no com a receptors de solucions finals sinó com agents actius de les mateixes.

El reforç organitzatiu, la millora de la gestió i l'oferta acurada d'alguns serveis són reptes que hem de dur a terme. El nostre model sindical, que gaudeix d'un projecte (discurs) propi, s'ha de

Aquesta reflexió s'ha fet des de la constatació de la consolidació del nostre paper, però també des de la crisi participativa que té repercussions pràctiques sobre el nostre model.

* * * * *

RESUM DE LA PONÈNCIA D'ACCIÓ SINDICAL

La ponència d'Acció Sindical va tenir com objectiu l'establiment de les línies mestres a seguir en l'acció reivindicativa i en el procés negociador. El punt de partida va ser una valoració del marc socio-polític balear, de l'Estat espanyol i europeu. D'aquest darrer, hem destacat el tractat de Maastricht (Unificació Europea).

En aquest punt, l'STEI aposta per la unificació europea en clau federalista i solidària, i no tant sols -o predominantment- financera-monetària. Volem que sigui l'Europa de les nacions; que es reconguin les llengües no estatals, com la catalana; que es dissenyi una política social avançada a través de la redistribució de la riquesa, del treball i de la renda, d'inversions de capital públic, d'augment de les despeses en protecció social...

En el marc del nostre país hem assistit a la consolidació de l'hegemonia conservadora. El Pacte Autonòmic subscrit pels dos partits majoritaris a les nostres illes (PP, PSOE) ha significat, un cop més, la subordinació als dictats polítics estatals. Ens han tractat com una "província" quasi sense drets polítics.

Des de l'STEI hem seguit reivindicant l'assumpció plena de les competències educatives: Malgrat tot, hem hagut de realitzar la nostra tasca dins l'estructura de l'anomenat territori MEC. Les Direccions Provincials són, en aquest sentit, sucursals de Madrid i fan de transmissores d'informació, receptores d'instruccions i, sobretot, acaten les "ordres superiors", amb molt

poca o nul·la capacitat negociadora en els aspectes importants.

Després de valorar les relacions amb la Direcció Provincial, vàrem proposar la realització d'una sèrie de mesures urgents:

1ra. L'establiment d'una comissió de planificació del nostre sistema educatiu per adequar la Reforma a la nostra realitat diferenciada (mapa escolar, disseny curricular, etc.)

2na. Cal un canvi d'actitud dels responsables polítics de la D.P., als quals, a més d'exercir el poder de representants del MEC, exerceixin la representació dels interessos de l'educació de les nostres illes, i no pas actituds seguidistes i provincianes d'acceptació acrítica dels errors o les incomprensions de l'Administració Educativa central.

3ra. La constitució d'una Comissió Paritària Administració-Sindicats per agilitzar i resoldre les reclamacions dels ensenyants per actuacions o negligències administratives.

4a. Compliment de la tasca inspectora (especialment a l'ensenyament concertat) sobre el que estableix la llei en relació a: admissió d'alumnes, control de les activitats complementàries, horaris, plantilles, titulacions, ratios...

5a. Una política més ferma i decidida en el suport i la dinamització de l'ensenyament en català als centres públics i concertats.

En relació a la Conselleria de Cultura, Educació i Esports, considerant la manca de competències en relació a l'Educació, va-

loram que encara estam lluny d'exhaurir totes les mesures que dins l'actual marc es podrien posar en marxa per promocionar i normalitzar la nostra llengua i la nostra cultura, de la qual cosa en parlem més detalladament a l'apartat de gestió de l'Escola Nacional de les Illes.

L'apartat més ampli l'ocupà l'anàlisi de la política educativa del Govern de l'Estat. Vàrem analitzar el que han suposat les successives reformes del sistema educatiu: la LODE, la LOGSE i la LRU.

Per la seva actualitat, ressenyam els aspectes més importants de la nostra valoració de la LOGSE.

La LOGSE significa una reestructuració del sistema, però difícilment solucionarà la gran quantitat de problemes existents, ja que no és una reforma en profunditat i a la qual no es dediquen els mitjans econòmics suficients. Novament es planteja una Reforma, que parteix d'un ambiciós projecte inicial, però rebaixat considerablement en els seus plantejaments finals, amb un finançament inicial clarament insuficient, on el debat i la participació dels distints sectors ha estat pràcticament inexistent.

L'STEI va fer una valoració crítica en una doble vessant:

Primera, no s'avançava cap al Cos Únic d'ensenyants (ja que es mantenia el Cos de Mestres i el de Secundària -i fins i tot- es potenciava una escala establint per a un 30% dels professors de secundària la possibilitat d'accedir a la condició de catedràtic).

Segona, no s'establia a través d'una llei el finançament de la Reforma.

Ambdues qüestions són les que generen els principals conflictes i el decensís d'una part del professorat.

A hores d'ara podem fer balanç. La Reforma suposa pels centres d'EGB un procés de reconversió; una quasi estabilització de les plantilles, una mobilitat no definida en el cicle 12-14, i a l'ensenyament secundari la primera fase és expansiva en quant a creixement de les seves plantilles, malgrat que el professorat tècnic de F.P. (els mestres de taller) és el col·lectiu amb més incertesa laboral.

Hi ha dos aspectes cabdals que entorpeixen l'aplicació dels "principis" i postulats pedagògics progressistes de la llei: la no negociació de la jornada (gua-

nyant temps per la reflexió col·lectiva de la pràctica docent) i l'aplicació de la Reforma dins un context de retall pressupostari, (retall de les inversions, ralentització en l'augment de l'oferta pública de l'ensenyament secundari, problemàtica de les substitucions, la transformació de la formació del professorat dins l'horari lectiu i/o de permanència, en la carrera "individualista" i "mercantilista" dels sexennis,...).

La Reforma sembla que preten més una adequació de l'ensenyament al sistema productiu (d'aquí la importància de la reforma de Formació Professional) que no pas introduir mecanismes de correcció de les desigualtats.

A més a més planteja a l'ensenyament privat una problemàtica important a nivell la-

boral, per a la qual fan falta solucions i voluntat per aconseguir-les :

- **Titulacions insuficients.**- En el cas de l'Educació Infantil, on una majoria de treballadores no tenen la titulació adequada i es troben amb dificultats objectives per obtenir-la; o el cas dels mestres de taller sotmesos a reconversió a partir de la Reforma de la Formació Professional, per altra banda necessària.

- **Formació del professorat i formació permanent.**- Són molt pocs els treballadors que han tingut accés als cursos d'especialització impartits pel MEC, d'altra banda totalment insuficients. De bell nou el MEC s'oblida de les seves responsabilitats i desvia fons públics cap a les patronals per a una formació manipulada per llurs interessos, que no tenen res a veure amb els vertaders interessos dels treballadors i treballadores.

- **Reestructuració dels centres.**- Els retalls pressupostaris i la manca d'inversions en la construcció de centres estatals faran més necessaris els centres privats per treure endavant la reforma. La reducció dels requisits mínims per als centres concertats afavoreix els grans centres que disposen de tots o quasi tots els nivells educatius. Seran els centres d'EGB, sobretot els petits, els que probablement perdran més unitats i, en conseqüència, llocs de treball, si no s'articulen els mecanismes necessaris per evitar-ho, ja que la Reforma hauria de generar llocs de treball.

En aquest sentit, és necessària la negociació immediata d'un nou acord de centres en

crisi, que permeti la recol·locació dels afectats. Al mateix temps

hem d'exigir als titulars dels centres que assumeixin la seva responsabilitat en l'absorció de la crisi. Així l'augment de les plantilles (especialistes) i la totalitat de les vacants han de ser cobertes pels treballadors o treballadores de la borsa de centres en crisi.

• **Els treballadors i treballadores de l'ensenyament privat** afronten la reforma amb unes condicions laborals pitjors que les dels seus companys i companyes de l'ensenyament estatal, condicions que beneficien els titulars dels centres que pretenen mantenir els privilegis de llurs centres a costa dels seus treballadors.

Tot això genera un estat de decepció entre els treballadors i treballadores, d'incertesa i de manca de motivació, malgrat els aspectes positius que té aquesta llei.

Posteriorment passarem a valorar els diferents aspectes relacionats amb la negociació col·lectiva. A l'ensenyament privat aquesta ve determinada pels diferents agents "patronals" que hi intervenen, des del MEC que fa el pagament delegat i fixa els salaris als centres concertats, fins les diferents patronals i convenis. Malgrat tot, la importància de la negociació col·lectiva ve determinada pel fet que la totalitat de les condicions laborals vénen determinades pel conveni.

Dins les línies generals de l'Acció Sindical cal destacar la problemàtica del professorat interí. En aquest sentit, el Congrés aprovà la plataforma reivindicativa

de l'STEI que recull des de l'accés a la funció pública mitjançant el concurs de mèrits, fins a l'estabilitat del col·lectiu valorant l'experiència docent i que contempli la situació dels col·lectius amb problemes de titulació. Amb l'aplicació de la LOGSE, aquest problema de titulació afecta bona part del professorat, des dels professors d'Educació Infantil fins al professorat d'EGB i de Secundària. És necessari destacar la problemàtica del professorat tècnic d'FP, de la qual remarcam els principals punts reivindicatius aprovats; des del dret del Professorat Tècnic d'FP a impartir els cicles formatius de nivell II i III i la Tecnologia d'ESO en igualtat de condicions que la resta del professorat, passant per l'estabilitat en els seus destins actuals, fins al compromís per part de l'Administració de facilitar cursos de formació i d'especialització -en horari lectiu- pel professorat amb problemes de titulació, i, en general, per adaptar-se a les titulacions que exigeix l'aplicació de la LOGSE.

Pel que fa al professorat que encara imparteix EGB, es va analitzar la problemàtica que suposa la integració a Secundària dels nins i nines de 12 a 14 anys.

Partint de la reivindicació del Cos Únic, no hem de permetre la l'Administració divideixi encara més al professorat. Reivindicam una millora de les condicions laborals, horari i sou per a tots els mestres, tant si es treballa al primer cicle de Secundària com a Infantil o Primària amb el dret a la mobilitat i a restar en el centre actual. Defensem una nova adscripció de tot el professorat del cos de mestres.

El canvi que suposa la nova

estructuració del sistema educatiu s'ha de fer amb el coneixement previ de tot el professorat del que suposaran les noves adscripcions als diferents trams educatius, així com les noves especialitats i titulacions requerides per fer-les.

És imprescindible el coneixement de l'anomenat mapa escolar, és dir, la Xarxa de Centres d'Infantil i Primària i els de Secundària, i també les zones d'influència de cada centre de Secundària. Això vol dir, saber a quin d'aquests centres aniran els alumnes dels centres de Primària.

Un altre sector educatiu que va ser objecte d'especial atenció és el relacionat amb l'educació de les persones adultes, on el MEC trenca el plantejament d'Educació Integral i l'especificitat de l'EPA com a modalitat educativa, relegant a un paper secundari l'educació presencial, i plantejant la realització d'hores extraordinàries per a treballar a Adults. Aquesta possibilitat d'hores extraordinàries amb Adults per part de l'actual professorat que treballa a EGB o Secundària es va valorar com a molt greu.

No podem deixar de banda tot el que suposa el Pla de Formació de Català, i que ampliam -com hem dit abans- a l'apartat de gestió de la Ponència dedicada al Model d'Escola. En aquest sentit feim un recull del que es va aprovar:

Pel que fa al Reciclatge, continuam reivindicant que es realitzi en horari lectiu o de permanència en el centre. En tot cas hauria de ser una activitat més de les previstes en el Pla de Centre i així s'hauria de fer constar. A més, s'hauria d'apropar al màxim l'oferta al lloc de treball. En aquest

senti, el més pràctic fora una major zonificació de l'oferta, la qual cosa permetria que a molts de llocs s'aprofitassin els mitjans humans de què disposen els centres.

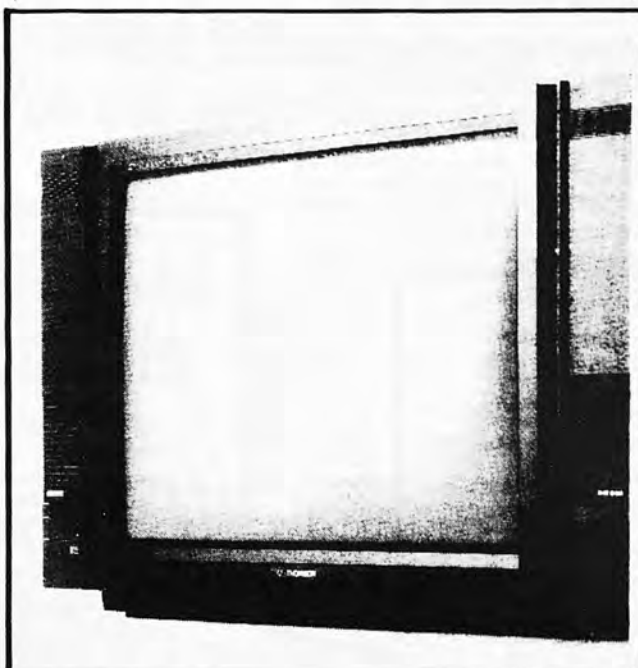
Quant a l'alumnat, s'hauria de prioritzar als mestres que s'hagin de desplaçar del seu lloc de feina per no reunir els requisits de titulació de Català.

Demanam que l'Escola de Magisteri continuï ofertant la formació de professors de llengua catalana per al primer cicle de Secundària (12-14 anys) mitjançant les assignatures que correspongui. Volem que hi hagi una convalidació de la prova de català a les oposicions i de l'Escola Oficial d'Idiomes per part de les assignatures del Reciclatge. Així mateix consideram necessari que per a l'accés a la funció pública siguin un requisit la llengua i la cultura catalanes.

No hem pretès ser exhaustius sobre els temes que es van debatre, però consideram que en aquest recull queden reflectits els aspectes més importants d'aquesta ponència congressual.

* * * * *

THOMSON

TVC 25 E4 TXT SOUND LINE

**BLACK SUPER PLANAR
ESTEREO SURROUND
TUB NEGRE**

5 altaveus

Entrada per a S-VHS

Dimensions:

Alt: 48,6 Amp: 71,8 Fon: 43,1 cm.

Pes: 28,7 Kg.

Preses auxiliars:

- 2 Euroconnectors
- 1 Presa auriculars
- 2 preses per a altaveu exterior
- 2 preses per a cadena Hi-Fi
- 2 preses per a altaveus SURROUND
- 2 entrades d'audio
- 1 entrada de video
- 1 entrada per a S-VHS

MARCA

El STEI articula la protesta de los maestros de enseñanza privada para forzar su homologación

El sindicato está preocupado por el retraso en la equiparación de salarios

El sindicato mayoritario de la enseñanza en la Comunidad Balear, el STEI, inició ayer en Menorca una jornada informativa sobre las acciones de protesta que, de forma unitaria, se llevarán a cabo en todo el ámbito es-

entre un profesor de Educación Profesional en la enseñanza privada respecto de una pública está calculada en 1.000 pesetas al año; y el promedio de BUP y COU en una 1.000 pesetas menos al año. El sector privado, según las cifras aportadas por el sindicato, margen de las retribuciones del sector privado con la Ley también existe discriminación.

El STEI convoca mesas de negociación paralelas

Los profesores de la enseñanza privada se preparan para ir a la huelga el mes de febrero

MARIA LUZ GARCÍA
FOTO: JAUME MOREY

Los sindicatos con representación en la enseñanza privada han decidido dar

de la ejecutiva del STEI, se encuentra totalmente paralizada, tanto en lo que respecta a la negociación del convenio con las patronas

políticas, empresariales como EC, por lo que se ha decidido a la huelga por parte de los sindicatos el mes de febrero. Este paro consistirá en una huelga de 15 días, durante la cual se aplicarán las medidas de austeridad

27-11-91

MENORCA 17

El STEI prevé movilizaciones en los centros privados

MARCA/EDURNE

El Sindicato de Trabajadores de la Enseñanza de la

La huelga en la enseñanza privada afectará a más de 63.000 alumnos

La huelga en el sector de la enseñanza privada, convocada por los sindicatos STEI, UGT, CC OO y USO para el próximo martes, afectará en Baleares a 97 centros, 2.340 profesores, y más de 63.000 alumnos, quienes sufrirán las consecuencias de un conflicto que no hace más que empezar, ya que las diferencias que separan a personal docente y Ministerio de Educación son tan grandes que se convierten en irreconciliables, lo que hace prever nuevas movilizaciones.

MARIA LUZ GARCÍA
FOTO: JAUME ROSSELLO

La huelga en la enseñanza privada afectará, en principio, a todos los centros concertados de las islas y al personal docente y administrativo. Se prevé una incidencia de hasta un 24 y el 29 por ciento.

Este paro, según advierte Santaner, portavoz del STEI y portavoz de los sindicatos convocantes, ha sido muy

Los efectos de este paro se dejarán sentir el 10 de diciembre.

Los sindicatos califican la protesta de la privada de «muy positiva»

400 profesores asistieron a la concentración de la tarde de un escrito de a plataforma conjunta que firmaron CC OO, USO, UGT y el Sindicato de Profesores de la Enseñanza Privada.

ca, el personal de la enseñanza privada concuerda también la reducción de la jornada, la equiparación de las posibilidades formativas, el inicio de un proceso de adscripción del profesorado a las nuevas titulaciones previstas en la LOGSE, la negociación de un acuerdo de centros en crisis con el que se evite la pérdida de puestos de trabajo en el sector, la estabilidad del empleo y su participación en la reestructuración de los centros.

Los sindicatos de la enseñanza privada convocarán movilizaciones en la segunda semana de diciembre

Los sindicatos convocantes de la huelga de la enseñanza privada, animados por el 95 por ciento de participación durante la jornada de ayer, prevén nuevas movilizaciones en la segunda semana de diciembre si el Ministerio y la patronal no se sientan a negociar.

Concentración de profesores de enseñanza privada

PALMA. El Sindicato de Trabajadores de l'Ensenyament (STEI) ha convocado una concentración de profesores de enseñanza privada para el próximo día 10 ante la sede de la patronal del sector. Los profesores protestan por no poder conseguir un convenio tras un año de negociaciones. (10)

STEl remite a los partidos medidas educativas para incluir en sus programas electorales

EIVISSA . A . A

En vísperas de lo que será su Congreso federal, en los primeros días de mayo, el Sindicato de los Trabajadores de la Enseñanza en las Islas Balears ha remitido al Congreso la lista de puntos o medidas significativas de enseñanza

necesarias para mejorar el sistema educativo, se contemplan problemas de escolarización, calidad de enseñanza y reivindicaciones sindicales.

Entre los problemas de escolarización más inmediatos STEI destaca la escasez de aulas para alumnos de tres años, dotación de medios en los centros para desarrollar las actividades extraescolares y afirmación de la educación

El STEI propone un modelo de escuela pública para Baleares

- El sindicato exige un currículum propio de Baleares dentro del marco de aplicación de la Logse

Como conclusiones del IV Congreso del Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes, este sindicato ha hecho un documento en el que propone un modelo de escuela pública, gratuita, autónoma, democrática y ideológicamente pluralista, arraigada en el medio, no dependiente de la política nacional.

El documento critica algunos de los aspectos del nuevo modelo educativo y propone que se mantenga en el contexto de la Logse) referencias a la "competitividad" de los centros, en cuanto a recursos en funcionamiento, y que se busquen mejores resultados docentes entendiendo en cambio "la escuela pública, superadora de la dicotomía entre escuela estatal y escuela privada actual, así como una enseñanza adecuada a los rasgos específicos de la Comunidad una Escuela Nacional de las Islas

El STEI critica el modelo educativo

El STEI, Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes, asegura que el modelo educativo propuesto por la Conselleria tiene varios aspectos negativos, como el que sea competitivo, que se puede valorar académicamente igual a todos los alumnos. El modelo propone que haya más recursos para los centros que tienen más rendimiento y debería ser todo lo contrario, pues los que rinden menos necesitan más ayudas.

Ayer se inauguró su IV Congreso El STEI acusa a CC en las negociaciones

A . S . FOTO: JULIAN AGUIRRE

El STEI inauguró ayer su IV Congreso bajo el lema «L'ensenyament del nostre poble, eina de futur». Tras la apertura, quedó aprobado por unanimidad el reglamento de delegados. Posteriormente se pasó a la votación para elegir a los representantes de la mesa del congreso, que resultaron ser Chofre Martí, presidente, Ferran Pastor, secretario

Congreso STEI. Bajo el lema Enforam el sindicalisme autonòmic i assembleari, se ha celebrado recientemente en el monasterio de Sant Bernat de la Real, el III Congreso del Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes (STEI). A este congreso extraordinario han asistido noventa delegados, representantes de diferentes sectores de la enseñanza.

Los interinos piti...

La escolariz...

El STEI medidas p...

La estabilidad del pro... rino, escolarización d... de tres años, cupos de s... dotación a los centros... suficientes para realizar a... complementarias implic...

A . S . alg... L... el S... próximo... sindical... Palma... no obsta... cido una... rales para... que finalme... los partidos... estabilidad... interino; asig... puestaria sulic... a los centros de...

Eivissa.- El Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes (STEI) presentará una serie de medidas a los partidos políticos pitiusos que presentan candidatos a las próximas elecciones generales para "ver qué respuesta ofrecen" a sus propuestas, según el delegado del STEI, Edelmiro Fernández, quien resaltó la condición de profesores de

IV CONGRÉS: CRÒNICA A VOL D'OCELL

Ferran Pastor i Belda

Per tenir una visió panoràmica del IV Congrés de l'STEI cal remuntar-nos als preparatius. Va ser a la reunió del Consell Plenari, el dia 8 de febrer, quan es va decidir la seva celebració. En aquesta mateixa reunió es van nomenar les persones que havien d'elaborar les ponències. Posteriors reunions d'Executiva i del Consell Plenari varen anar concretant i perfilant aspectes tals com: preparació i calendari de les assemblees pre-congressuals, reglament, horaris, lloc, despeses...

Ja a principis d'abril varen realitzar-se les assemblees pre-congressuals a cada illa, en les quals s'havien d'elegir els delegats i delegades així com preparar es-

menes a les ponències. Va ser a les Pitiüses on la participació -proporcionalment i el debat van ser majors. L'últim esglaó fou el Consell Plenari de dia 26 d'abril on, per fi, quedava enllestit tot l'aspecte organitzatiu del Congrés.

Un sol generós i els primers turistes de la temporada ens varen acompanyar durant els dos dies d'estada a l'hotel "El Cid" (Per als més joves: el nom fa referència a un heroi militar

castellà de l'Edat Mitjana), on s'hostejaren els congressistes pitiüesos, menorquins i els convidats. Així, entre converses enriquides de retrobaments i un to general d'optimisme complementat amb l'habitual solemnitat de les obertures, començava el Congrés. Després de les oportunes acreditacions, Tomàs Martínez va explicar el reglament i la proposta de membres de la mesa. Constituïda aquesta, el Secretari General, Pere Polo,

llegí l'informe de la Comissió Executiva, resum de l'activitat sindical i pública des del darrer Congrés. A continuació els convidats, entre els quals es trobaven representants d'altres sindicats germans de la Confederació (STEPV, FSTEC) així com de sindicats d'altres sectors de les Illes Balears i altres intersectorials d'àmbit estatal. També alguns partits polítics i altres entitats (FAPAs, Unió de Pagesos) ens varen saludar i encoratjar.

La vena lúdica del sindicat va ressorgir a la nit i va guiar als congressistes cap a una antiga possessió farcida de fruites i objectes ben familiars als nostres repadrins i repadrines (que no les hem de discriminar)

El dissabte ve ser el dia feiner. Els congressistes ens vàrem dividir en tres comissions (Model Sindical, Model d'Escola, Acció Sindical), amb un moderador i un secretari cada una. Cada Comissió havia d'acceptar o no les esmenes preparades a les diferents assemblees insulars, així com incorporar-ne de noves. El dissabte horabaixa el Consell Plenari va dirimir les esmenes més problemàtiques, no sense un cert grau de debat, sobretot entorn d'algunes qüestions de la

ponència de Model d'Escola -reflex a la vegada del debat a la comissió- sobre aspectes ideològics i matisos del procés de normalització lingüística i cultural als nostres centres. No cal dir que la contundència i definició ideològiques de les intervencions varen ser perfectament compatibles amb la tolerància respectuosa per part de tothom.

Aprovades les ponències, que publicam en aquest mateix número, i les resolucions es va passar a l'elecció

dels membres del Consell Plenari i de la Comissió Executiva, dels quals es va fer la presentació. A darrera hora encara ens va saludar el Director Provincial, Andreu Crespí i, a través d'ell, el Ministre d'Educació amb un missatge escrit.

La Balanguera va posar punt i final al IV Congrés que hem realitzat per aprofundir i definir -tal com deia el lema- l'eina de futur més important del nostre poble. □

L'STEI I LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA: ESSÈNCIA I PERSISTÈNCIA

Miquel Sbert

Quan en els Documents IV Congrès llegim:

"La recuperació de l'ús social i públic de la nostra llengua així com la integració lingüística i cultural de les persones d'altres països que han optat per integrar-se en el nostre poble és un dels reptes més importants que té plantejats la nostra societat. L'STEI, continuant la seva tradició de lluita per la recuperació lingüística de les nostres terres i conscient que l'èxit o fracàs del projecte de renacionalització dependrà en gran mesura de la capacitat del nostre sistema educatiu d'assumir aquest procés, propugna que el català, que ja és oficial a tots els nivells educatius, sigui la llengua de l'ensenyament a les Illes,"¹

el que constatarem és senzillament el corollari d'una trajectòria clara i contínua, amb moments bons (pocs) i de desencís (freqüents), però, al cap i a la fi, un camí insinuat ja el 1977 i que fins ara ha estat seguit sense vacil·lacions.

L'octubre d'aquell incipient 1977 fundacional, la revista PISSARRA publicava un article titulat "Escola en català...?" signat per Mata de Jonc. Tot un símbol.

Essència

Normalització lingüística i cultural són consubstancials dels elements constitutius primordials de l'STEI. Des dels orígens (i no es tracta ara aquí de fer un inventari de proves que les hemeroteques poden provar amb excés) el plantejament ha estat clar i llampant: autonomia, autogovern, identitat cultural, identitat lingüística i un marc escolar subsidiari a aquestes conceptualitzacions. El II Congrès del Sindicat (1988) es dugué a terme sota el lema "Una escola al servei del nostre poble". Al núm. 48 de la revista sindical (gener 1989) un titular apuntava quin era l'objectiu, des del punt de vista educatiu del Sindicat: "Cap a l'escola nacional de les Illes"².

Avui, cinc anys després, el model d'escola

propugnat des de l'STEI continua sota la mateixa divisa. Una reflexió sobre la situació sociolingüística, des de la perspectiva d'unes fites finalistes concordants amb els principis abans exposats, una presa de postura clara i contundent sobre els valors que han d'informar el currículum escolar a les Illes, una proposta racional i operativa sobre la gestió necessària per fer una escola al servei del poble (revisió del Reciclatge, anàlisi de les actuals competències, crítica constructiva del Conveni de Cooperació entre les dues Administracions educatives, la relació amb els països catalans, la gestió administrativa descentralitzada (adequada a la realitat territorial) són els elements que, com a resolucions del IV Congrès, l'STEI aporta al debat (indesitjat per molts, malgrat les belles paraules) de construcció (reconstrucció) d'un sistema educatiu que volem (necessitem) nostre³.

Derivades del Congrès són les "Cinquanta propostes per a la defensa i la millora de l'ensenyament públic" (1993). D'entre les que busquen la qualitat de l'ensenyament n'hi ha vuit que, explícitament, reivindiquen la normalització lingüística i cultural (15-22).

Isidor Marí ha escrit:

"... la necessitat d'inscriure el procés de normalització lingüística en la dinàmica general de la societat, de manera que respongui a les necessitats lingüístiques que planteja l'evolució demogràfica, les relacions, les tendències polítiques o els canvis de costums i mentalitats".⁴

És a dir, que cal un "projecte nacional general" la concepció d'una globalitat que transcendeix de molt els límits estrictes de l'ensenyament d'una llengua. De fet, la voluntat d'incidència (o de participació, o de compromís) de l'STEI en la construcció d'un sistema educatiu que serveixi de base a una societat consolidada nacionalment és una constant des de sempre (l'any 1982, un article

de Joan Lladonet posava ja damunt la taula la dicotomia "Llengua materna o llengua territorial"). Una de les obsessions del Sindicat ha estat la necessitat del nostre poble de gaudir de competències en educació (seria embafós de reproduir ni que fos un índex dels textos reivindicatius de les transferències que s'han formulat des dels òrgans sindicals pertinents) com a única via operativa per al disseny d'un sistema educatiu coherent i idoni per a les Illes. Ara bé, com a entitat la carta de naturalesa de la qual és l'ensenyament, no ha de sobtar que una de les seves preocupacions (i ocupacions) sigui una concepció de l'educació.

Conseqüent amb aquest criteri, l'actitud sindical no ha estat només reivindicativa, sinó que, fent un exercici de pragmatisme (i sovint de renúncia), ha procurat posar a l'abast de les institucions responsables eines útils per a la consecució d'aquests objectius. Així per exemple, cal remarcar, entre molts altres, dos fets. El primer (març 1989) és l'elaboració i la tramitació com a proposta del document "Normalització: manca un

acord" ⁵ que seria la base del famós (i vàlid, si hagués comptat amb la voluntat política dels responsables) Conveni de Cooperació MEC-CAIB destinat a dinamitzar la normalització lingüística del sistema educatiu illenc. El segon és la presa de postura davant l'oferta de la Conselleria d'un model educatiu propi per a les Illes Balears (ME-PIB)⁶. L'aportació del Sindicat constitueix una anàlisi reflexiva i una orientació que, sense qüestionar l'ordenament jurídic vigent, planteja alterna-

tives viables:

"1. [Que] La llengua catalana sigui la llengua normal de comunicació en tots els àmbits, això implica que l'única llengua vehicular a l'ensenyament sigui el català i que les altres llengües tinguin el tractament de segones llengües.

2. Que l'escolarització ha de suposar un element compensador adreçat a normalitzar la presència del català davant el tractament prioritari de què gaudeix ara el castellà.

(...)

Perquè tot això sigui possible.

-Cal incidir principalment en l'entorn social per tal que els alumnes vegin que allò que a l'escola s'impulsa i presenta com a ideal, en sortir de les aules la societat n'és una continuació i no una negació.

-Cal intervenir políticament en aquesta societat fent actuar les institucions públiques com a exemple a seguir.

-Finalment, pel que fa al fet lingüístic, cal que allò que s'ha d'aprendre a l'escola sigui reconegut i útil fora d'ella, que els coneixements que es vehiculin siguin necessaris per viure amb normalitat i no únicament com a cabal cultural de luxe i innecessari."

Persistència

A nivell de propostes de transformació normalitzadora del sistema educatiu, mai no des de l'observació assèptica sinó des de l'engrescament compromès, podem trobar una munió de manifestacions derivades del propòsit de l'STEI de contribuir

a la consolidació d'un ensenyament arrelat i al servei d'una terra i una societat concretes. Des de les pàgines de les publicacions impulsades pel sindicat, la problemàtica de la normalització de la llengua, la seva didàctica, la informació bibliogràfica, el suport i difusió de conclusions, anàlisis i aspiracions de col·lectius com les **Escoles mallorquines**, les **Escoles d'estiu** i d'altres moviments d'innovació pedagògica han estat, continuadament i sistemàticament, presents en la realitat quotidiana sindical.

Són moltíssims els aspectes objecte de tractament i atenció per i des de l'**STEI** com a explicació d'una acció normalitzadora en el camp de l'educació: la **formació del professorat** en la llengua i cultura territorials (exigència d'un Reciclatge digne i factible no lesiu per al professorat, organització de cursos de llengua per a opositors que no havien superat el català, etc.); la lluita per **uns currículums propis** de cultura i història és una tradició antiga per a l'**STEI** (l'any 1977 ja es fo-

mentava des de PISSARRA la pedagogia del medi); la reivindicació de la **descentralització de l'administració educativa** (vegi's **Els Consells Escolars Municipals**, 1990); la **promoció de la innovació i de l'experimentació educatives** mitjançant, entre d'altres iniciatives, la publicació de monogràfics de PISSARRA que suposen fites remarcables dins la història de les publicacions pedagògiques de les Illes (per exemple, els dedicats a F. de

B. Moll, a Josep Ma. Llompart, a experiències didàctiques, a itineraris pedagògics, etc.); la reflexió i anàlisi sobre **llengua i ensenyament**: el núm. 21 de PISSARRA (juny 1979) era dedicat al **Català a l'escola** i el 53 (febrer-març 1990) **Català a l'ensenyament** és una aportació remarcable a la temàtica; la percepció lúcida de la necessitat d'**associar reforma i catalanització de l'ensenyament** és un altre dels mèrits constatables (tant de bo que hagués estat compartida per l'Administració responsable) com podem comprovar en l'exemplar del març-abril de 1988 (núm. 45)

La reforma a debat on figuren treballs, entre d'altres de Joaquim Arenas i I. Marí en aquest sentit o en el núm. 50 (1989), extraordinari titulat **El llibre blanc de la Reforma**; la dèria constant en propiciar i afavorir el diàleg i la col·laboració entre les dues administracions educatives responsables de la manca de progrés en l'aplicació del títol segon de la Llei de Normalització Lingüística; etc., etc., etc....

Més enllà de les aules estrictes (i de les reivindicacions típicament laborals sindicals), l'**STEI** ha concebut (i dedicat hores i treballs a aquesta concepció) la normalització lingüística com una qüestió de caràcter social que, ultra un afer d'índole només cultural, afecta tots els ordres de la vida⁸. Així les accions normalitzadores

del sindicat han buscat una incidència des de diverses perspectives socials:

a. Participació en campanyes de moviment ciutadà, amb la intenció evident de contribuir a la consolidació d'una societat més justa, més solidària i més humana. És la participació o la promoció d'iniciatives de tipus

ENSENYAMENT DEL CATALÀ

Recull de legislació

STEI
ucste
SINDICAT D'ENSINYANTS
DE LES ILLES BALEARS

**CONSELL INSULAR
DE MAJORCA**

ecològic:

- Reivindicació del **Parc Nacional de Cabrera**
- Integració en la **Coordinadora per al desmantellament dels parallamps radioactius**
- Adhesió a la **Campanya d'Espais Naturals (GOB)**, etc.

pacifista:

- Membre de la **Coordinadora pacifista**
- Comunicat contra la guerra del Golf
- Cadena humana per la pau, etc.

solidari:

- Solidaritat amb el **Comitè en defensa de Macià Manera**
- Recollida material per al poble saharauí
- Encoratjament **II Congrés Internacional de la Dona de Catalunya**
- Participació actes **Primer de Maig**
- L'escola contra el racisme
- **Mallorca solidària**, etc.

de defensa de l'Autonomia:

- Adhesió a la **Plataforma Cívica**
- Reivindicació assumptió competències en educació

de normalització lingüística:

- Resolució **III Congrés d'adhesió a la Campanya de Normalització Lingüística**
- Premi **Emili Darder per la seva contribució a la recuperació lingüística, cultural i nacional del país**
- Defensa persistent de la llengua i cultura pròpies ens els mitjans de comunicació social, etc.

b. L'assumpció com a deure de responsabilitats que no eren pròpiament seves (Isidor Marí remarca la necessitat d'*informar i sensibilitzar la població*⁹) per tal de donar publicitat de disposicions legals en favor de la normalització. Així, a part de la multiplicitat d'articles d'anàlisi, d'opinió i de divulgació, el 1986 amb la publicació¹⁰ de la **Llei de Normalització Lingüística** s'iniciava una tradició de reproducció de textos legals i d'informacions d'interès relacionades amb l'ús i promoció de la llengua pròpia que mai no seria interrompuda. Aquesta funció correctora de les deficiències institucionals és un aspecte remarcable de la tasca informativa-formativa de l'STEI (la publicació del llibre Ense-

nyament del català. Recull de legislació el 1989 n'és un punt d'inflexió).

c. La coordinació amb la resta de Països Catalans s'ha dut a terme tant des de la coordinació amb sindicats afins, via federació, com des de la col·laboració en múltiples iniciatives com el **II Congrés de la Cultura Catalana** o el **II Congrés Internacional de la Llengua Catalana** i d'altres¹¹.

Mot final

En aquesta ressenya desballestada i parcial (en ambdós sentits) d'una essència i d'una persistència convé acabar amb una síntesi explicitadora d'intencions, fonamentades en un *curriculum vitae* de lluita perseverant, amb una declaració de fites a assolir que el **IV Congrés**, just ara clos, ha marcat als membres de l'STEI. És la seva aspiració una escola de característiques ben concretes: *pública, gratuïta, autònoma, pluralista, laica, arrelada, científica, activa, plurivalent, alliberadora, per a la vida, educadora per a la pau, no discriminatòria, integradora* i, finalment:

*"Bastidora d'un projecte nacional. Tenint en compte que les nostres illes són el resultat de realitats diverses i que la interrelació de totes elles configura aquest projecte"*¹². □

Palma, juny 1993

NOTES

- ¹ Documents **IV Congrés**, pàg. 5 (en premsa).
- ² **PISSARRA**, núm. 48, gener 1989, pàg. 7.
- ³ Doc. **IV Cong.**, pàgs. 5-12 (en premsa).
- ⁴ Marí, Isidor (1992) *Un horitzó per la llengua*, Empúries, Barcelona, pàg. 42.
- ⁵ **PISSARRA**, núm. 49, maig 1989, pàgs. 34 i ss.
- ⁶ Documents per el debat. Model educatiu propi de les Illes Balears, suplement de la revista **PISSARRA**, agost 1992.
- ⁷ Documents per al debat..., pàg. 10.
- ⁸ Vegi's Marí op. cit. pàg. 44.
- ⁹ op. cit., pàg. 45.
- ¹⁰ **PISSARRA**, núm. 39, agost 1986, pàgs. 14-39.
- ¹¹ Vegi's **PISSARRA** núm. 57, març 1991, pàg. 21.
- ¹² Documents **IV Congrés**, pàg. 2, (en premsa).

PISSARRA
68

PISSARRA

Revista d'ensenyament de les Illes núm. 64 setembre - octubre 1993

Balears, 28 de Diciembre

Teleob

Balears, 19 de Marzo de 1993

Clic

Teleobjetivo

La revista Pissarra, dedicada a Llompart

Palma
El número 65 de la revista Pissarra, editada por el Sindicat de treballadors de l'Ensenyament de les Illes; està dedicada de forma monogràfica a la figura de Josep Maria Llompart. De esta forma, se suma a la iniciativa de la Obra Cultural Balear.

J Pissarra y el STEI.— La revista que edita el Sindicato Independiente de Trabajadores de la Enseñanza (STEI) y que dedica números a los maestros y a otras personas del mundo de la educación, acordó dedicar casi 54 páginas a la integración escolar. Este número al siempre recordado Josep Maria Llompart.

Revista: El Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes (STEI) ha editado el número sesenta de la revista Pissarra, publicada y especializada en

PISSARRA

Revista d'ensenyament de les Illes

Ensenyament en Cata

PISSARRA

Revista d'ensenyament de les Illes núm. 55 novembre

HOMENAJE A JOSEP

Muy plausible.— Los editores periódicamente para el profesorado de durante estas Navidades han querido rendir un homenaje, haciendo realidad con el añadido de un suplemento con el añadido de un suplemento de Cantarero, seleccionado por Bartomeu Pons, los mejores poemas de la revista Pissarra. Llompart describe en el editorial que la revista

El STEI rinde homenaje a Josep Maria Llompart

El STEI ha dedicado un número monográfico de su publicación «Pissarra». De esta manera, el STEI rinde homenaje a Josep Maria Llompart a través de la OCB de

JUEVES 25

• 19.00: En el interior de Ses Vuites, presentación del monográfico dedicado a Francesc de

Publicado el número 64 de «Pissarra»

PALMA
La revista de enseñanza «Pissarra» ha editado el número 64, correspondiente a los meses de octubre y noviembre. En este número se recoge un amplio abanico de experiencias educativas de artículos reportajes relacionados con la docencia y la cultura. Diba

La integración escolar debate en «Pissarra»

PALMA.— La revista de enseñanza en Balears, «Pissarra», ha publicado el número 66, en cuya portada se destaca como tema principal la integración en las escuelas. Las minorías étnicas y culturales y su adaptación al medio educativo son las bases en torno a las que gira el reportaje de las páginas interiores. ELSA

La LOGSE a estudio en «Pissarra»

PALMA
La revista «Pissarra» editada por el Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes, (STEI), hace un estudio del nuevo bacheletrato que ha establecido la LOGSE. También se recoge en sus páginas información sobre esta polémica. Lev.(Dib)

Francesc de Borja Moll.
Borja Moll de la revista Pissarra, a cargo del STEI.

ENSEÑANZA

El STEI demanda al MEC por ser excluido de la Comisión Provincial de Formación

El Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes (STEI), presenta ayer ante el Tribunal Superior de Justicia de Baleares, un recurso contencioso administrativo contra el

Ministerio de Educación (MEC) por considerar un grave contra la libertad de exclusión de la Comisión de Formación

El Stei se siente institucionalmente discriminado

PALMA
La comisión ejecutiva del sindicato de enseñanza Stei considera un grave atentado contra la libertad de la reunión de la Comisión Provincial de Formación de las Illes de Baleares.

posición central a la presencia del STEI en la comisión. Por su parte, el Defensor del Pueblo ha considerado que el MEC, con su actitud, ha cometido un grave atentado contra la libertad sindical y la representatividad. Además, se ha querido comprobar que el acuerdo con una serie de situaciones representativas.

sindicatos
CCOO se
n al STEI

sindicatos UGT y
un calificado de

El STEI ha sido excluido de la Comisión Provincial de Formación

El Sindicato de Trabajadores de la Enseñanza (STEI) ha presentado su protesta por la exclusión de la Comisión Provincial de Formación. Esta decisión ha sido calificada como un grave atentado a la libertad sindical y responde, según el STEI, a una política de

profesorado par educativa. La Comisión de Educación tuvo el pasado integrado por representantes del MEC, los sindicatos UGT y CCOO. Según el ministro, Dirección General de Investigación Pedagógica y de Estudios, la Comisión Provincial de Formación de las Illes de Baleares, en su parte de

Por incumplimiento de la legalidad vigente
El STEI denuncia al MEC ante el Tribunal Superior de Justicia

Fue excluido por no haber firmado los acuerdos

El sindicato de los profesores de la enseñanza (STEI) ha interpuso ayer un recurso ante el Defensor del Pueblo contra la exclusión de la Comisión Provincial de Formación de las Illes de Baleares.

El STEI exige incorporarse a la Comisión de Formación del MEC

MIG

El STEI exige incorporarse a la Comisión de Formación del MEC

A.O.

Los responsables del Sindicato de Treballadors de l'Ensenyança de les Illes, STEI, entregaron

El STEI exige, con 1.762 firmas, ser incluido en la Comisión de Formación

Fue excluido por no haber firmado los acuerdos

MARIA LUZGARCIA
Foto: JAUME COSTELLO

La comisión ejecutiva del Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes (STEI), encabezada por su secretario general, Jose Polo, hizo ayer en la Dirección Provincial de Educación un documento dirigido al MEC de 1.762 firmas para exigir su inclusión en la Comisión Provincial de Formación de las Illes de Baleares.

Enseñanza. El STEI considera que su exclusión de la reunión constitutiva de la comisión de formación de las Illes constituye "un grave atentado a la libertad sindical" ya que el sindicato ostenta el 100 por ciento de la representatividad del profesorado de enseñanza pública de las Illes de Baleares.

La Comisión Ejecutiva del STEI, va a exponer a V.I. de la Comisión Provincial de Formación del día 18 de

Greu atemptat a la llibertat sindical

La Comissió Executiva del Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes (STEI) vol exposar a V.I. de la Comissió Provincial de Formación del dia 18 de

El Stei reivindica participación al Ministerio

PALMA
El Stei remitió ayer al Ministerio de Educación y Ciencia, un documento acompañado de 1.762 firmas en que se solicita la inclusión del sindicato en la Comisión Provincial de Formación del Profesorado. El Stei es el sindicato de profesores no

El Stei reivindica participación al Ministerio

PALMA
El Stei remitió ayer al Ministerio de Educación y Ciencia, un documento acompañado de 1.762 firmas en que se solicita la inclusión del sindicato en la Comisión Provincial de Formación del Profesorado. El Stei es el sindicato de profesores no

Jerusalén Villanueva.

El Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes -STEI- anunció

denunciará al Tribunal Superior de Justicia de Baleares la Organización del Trabajo por la decisión de excluir al Stei de la comisión de formación

pló y Biel Calvo representantes de explicar ayer la decisión política con la co-

Docencia. El Sindicato de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes (STEI) entregó al Ministerio de Educación con las primeras 1.762 firmas en demanda de la inclusión de miembros del sindicato en la comisión de formación del profesorado. Según el STEI, el proceso de recogida de firmas aun continúa.

no secundar el citado acuerdo, la central añadió que esta exclusión es un «grave atentado contra la libertad sindical». El sindicato anunció que además de denunciar «la conculcación de la representatividad sindical» ante los tribunales, acudirá al Defensor del Pueblo y adoptará medidas de protesta estrictamente sindicales, como pueden ser la celebración de concentraciones ante la sede del MEC en Baleares o incluso el encierro de los representantes del STEI en la citada Dirección Provincial.

Medidas sindicales

Tras señalar las razones por las que el STEI decidió

ACTIVITATS DE L'ESCOLA DE FORMACIÓ EN MITJANS DIDÀCTICS

1. INTRODUCCIÓ

L'Escola de Formació en Mitjans Didàctics va néixer fruit d'un acord del Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes -STEI-, el Fons Social Europeu i la Conselleria de Treball i Transport del Govern Balear.

Els objectius que precipidiren la posada en marxa del centre foren:

- Preparar personal especialitzat en la creació i ús de mitjans didàctics.
- Donar a conèixer els recursos audiovisuals.
- Proporcionar nous recursos pedagògics.
- Dinamitzar la utilització de recursos didàctics.
- Formar formadors en recursos didàctics i audiovisuals.

Fa uns mesos s'han complert els dos anys de funcionament de l'Escola. Durant aquest temps s'han realitzat moltes activitats i molt diverses. Són nombroses les persones (professors, joves en atur, adults...) que han tingut l'oportunitat de formar-se en les instal·lacions de l'Escola, realitzant alguna de les activitats que aquesta ha programat:

- Cursos de formació per a professors.
- Organització de Jornades per a professors.
- Conferències.
- Cursos de Formació Ocupacional.

Així mateix s'han realitzat altres activitats socio-educatives adreçades a millorar la qualitat de la formació i de l'ensenyament en general:

- Realització de material didàctic.
- Edicions i publicacions.
- Participació en Programes Europeus.
- Participació en Jornades i Congressos.

Tot plegat ens ha aportat una experiència que posa les bases per a un futur prometedor, ja que malgrat només hagi fet començar, l'àmplia participació i qualitat de les activitats realitzades ens ho confirmen.

Anem doncs a fer memòria de les activitats realitzades, els professionals que han col·laborat en la seva realització i la participació que aquestes han registrat.

2. ACTIVITATS

2.1. Activitats adreçades al professorat

2.1.1. Cursos i seminaris de formació per a professors

- **Seminari: "Model Educatiu Propi de les Illes Balears."**
Abril de 1991.
- **Seminari: "Tècnic en Mitjans Didàctics, una professió de futur".**
 - Pio Maceda (*Responsable de Política Educativa de la Confederació d'STES*).
 - Maite Soler (*Coordinadora d'àrees de Documentació i Experimentació de les Ciències i Didàctica de les Tecnologies de la Generalitat de Catalunya*).
 - Pere Manzanares (*Delegat itinerant del Centre Nacional de Documentació Pedagògica de França i Perpinyà*).
 - Albert Catalan (*Ex-director del CEP de Palma. Professor de ciències*).
 - Leandro Jiménez (*Autor de material didàctic*).
 - Antonio Martínez (*Autor de Material didàctic*).
Abril de 1991.
- **Curs de tècniques d'estudi per a professors d'EGB.**
Maig i juny de 1991.
Professora: Francesca Llabrés.
- **Curs de Processador de Texts.**
Juny de 1991.
Durada del curs: 20 hores.
Professora: Blanca Viñas.
- **Curs d'Introducció a la Música.** En col·laboració amb l'AEI i el Ministeri d'Educació i Ciència.
Setembre de 1991.
Durada del curs: 8 hores.
Professors: Pere Cortès, Francesc Crespí.

• **Curs de Planificació Didàctica: Reforma Educativa.**

En col·laboració amb l'AEI i el Ministeri d'Educació i Ciència.

Setembre de 1991.

Durada del curs: 8 hores.

Professor: Artur Parcerisa.

• **Curs de Processador de Textos.**

Per a professors d'educació Primària i Secundària.

Setembre i octubre de 1991

Durada del curs: 20 hores.

Professora: Blanca Viñas.

• **Curs de Processador de Textos.**

Per a professors d'educació Primària i Secundària.

Octubre de 1991

Durada del curs: 20 hores.

Professora: Blanca Viñas.

• **Curs de Processador de Textos.**

Per a professors d'educació Primària i Secundària.

Octubre de 1991

Durada del curs: 20 hores.

Professora: Blanca Viñas.

• **Curs de Processador de Textos.**

Per a professors d'educació Primària i Secundària.

Novembre de 1991

Durada del curs: 20 hores.

Professora: Blanca Viñas.

• **Curs de Base de Dades.**

Per a professors d'educació Primària i Secundària.

Novembre de 1991

Durada del curs: 20 hores.

Professora: Blanca Viñas.

• **Curs de Planificació Didàctica: Reforma Educativa.** En col·laboració amb el Ministeri d'Educació i Ciència.

Gener de 1992

Durada del curs: 8 hores.

Professor: Artur Parcerisa.

• **Curs de processador de textos.**

Per a professors d'educació Primària i Secundària.

Adreçat a alliberats sindicals.

Setembre de 1993

Professor: Ramon Jaume.

- **Curs d'autoedició.**
Per a professors d'educació Primària i Secundària.
Adreçat a alliberats sindicals.

Octubre - novembre de 1993

Professor: Josep Luna.

- **Curs de Processador de Textos.**
Per a professors d'educació Primària i Secundària.
(Grup A) Novembre de 1992.
Professor: Ramon Jaume.
- **Curs de Sistemes Operatius.**
Per a professors d'educació Primària i Secundària.
(Grup A) Novembre i desembre de 1992.
Professor: Ramon Jaume.
- **Curs de Processador de Textos.**
Per a professors d'educació Primària i Secundària.
(Grup B) Novembre de 1992.
Professor: Ramon Jaume.
- **Curs de Sistemes Operatius.**
Per a professors d'educació Primària i Secundària.
(Grup B) Novembre i desembre de 1992.
Professor: Ramon Jaume.
- **Curs de Processador de Textos.**
Per a professors d'educació Primària i Secundària.
(Grup C) Novembre i desembre de 1992.
Professor: Ramon Jaume.

CURSOS PER A PROFESSORS D'EGB

- **Especialitat d'ANGLÈS**
(de febrer a juny de 1992)
Professors: Roy Pearse, Jaqueline Altridge
- **Especialitat de CATALÀ**
(de febrer a juny de 1992)
Professors: Joan Lladonet, Ramon Díaz
- **Especialitat de PREESCOLAR**
(de febrer a juny de 1992)
Professors: Maria Antònia Riera, Rosa Bel Rodríguez, Rosa Rosselló, Gloria Alcázar, Maite Sbert.
- **Especialitat de MÚSICA**
(de febrer a juny de 1992)
Tutoria quinzenal.
Professors: Francesc Crespí, Pere Cortès, Maria Antònia Font.

CURSOS PER A PROFESSORS D'EGB (II)

- **Especialitat de FILOLOGIA CATALANA**
(de gener a juny de 1993)
Professors: Joan Lladonet i Ramon Díaz.
- **Especialitat d'EDUCACIÓ PREESCOLAR**
(de gener a juny de 1993)
Professorat: Joana Amengual, Maria Montserrat i Rosa Isabel Rodríguez.
- **Especialitat de FILOLOGIA CASTELLANA I ANGLESA**
(de febrer a juny de 1993)
Professorat: Emili Gener, Carol Williams
- **Especialitat de MÚSICA**
(de març a juny de 1993)
Professor: Ernest Fuster
- **Curs d'animació a la lectura i d'enquadernació bàsica.** En col·laboració amb l'Ajuntament de Palma
Març de 1992
Durada del curs: 17,5 hores.
Professora: Nati de Grado.
- **Curs de didàctica de la llengua catalana per a professors d'adults.** En col·laboració amb el CEP de Palma
Maig de 1992.
Ponents:
 - Gabriel Bibiloni (Universitat de les Illes Balears).
 - Margalida Torres (Obra Cultural Balear).
 - Carme Sánchez (Obra Cultural Balear).
 - Anna Martínez Deu (Direcció General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya).
 - Joana Lladó (Programa d'educació d'adults del MEC).
 - Carme Bennàssar (Obra Cultural Balear).
 - Dolors Badia (Consorti per a la Normalització Lingüística de la Generalitat de Catalunya).
 - Angel Marzo (Especialista en educació d'adults).

2.1.2. Organització de Jornades per a professors

- **I Jornades d'Educació Infantil.**
En col·laboració amb el MEC, l'AEI i l'STEI
Març i abril de 1992
Durada de les Jornades: 12 hores.
Ponents:
 - Josep Mª Salom (Coordinador tècnic provincial)

- de la reforma educativa).
- Sergi Verd Vallespir (Pediatre).
- Neus Santaner (Membre de l'STEI).
- Miquel Cabeza (President de la Unió de Cooperatives de Treball associat).
- Aina Gelabert (Coordinadora tècnica provincial de la reforma educativa)
- Rosa Amengual (Especialista en educació infantil)

- Maite Sbert (Especialista en educació infantil).
- Aina Gelabert (Coordinadora tècnica provincial de la reforma educativa).

2.1.3. Conferències.

- Conferència: "L'Acta Única Europea i les conseqüències sobre la mobilitat del professorat".
A càrrec d'Isaac Aragón.

- **II Jornades d'Educació Infantil.**
Maig de 1992
Durada de les Jornades: 12 hores.
Ponents:
 - Josep Mª Salom (Coordinador tècnic provincial de la reforma educativa).
 - Sergi Verd Vallespir (Pediatre).
 - Neus Santaner (Membre de l'STEI).
 - Rosa Amengual (Especialista en educació infantil).

- Conferència: "Oposicions i Reforma Educativa"
A càrrec d' Artur Parcerisa.
Dia 23 de gener de 1992 a les 20h.

2.2. Formació Ocupacional.

- Curs de Formació Ocupacional "Tècniques per a la realització de material didàctic". En col·laboració amb la Conselleria de Treball i Transport del Govern Balear.

De juliol a setembre de 1991.
Durada del curs: 225 hores.
Professors: Francesc Llabrés, J.A. González, Adelfina Pérez, Bárbara de Benito, Miquel Grimalt.

• **Curs de Formació Ocupacional "Processador de Textos"**. En col·laboració amb la Conselleria de Treball i Transport del Govern Balear.

De dia 15 de juliol a dia 7 de setembre de 1991
Durada del curs: 200 hores.
Professors: Blanca Viñas, Xavier Juan.

• **Curs de formació ocupacional "ALEMANY TURÍSTIC"**. En col·laboració amb la Conselleria de Treball i Transport del Govern Balear.

De dia 10 de febrer a dia 15 d'abril de 1992
Professor: Jens Matthiesen
Durada del curs: 200 hores.

• **Curs de formació ocupacional "AUTOEDICIÓ"**. En col·laboració amb la Conselleria de Treball i Transport del Govern Balear.

De dia 10 de febrer a dia 14 d'abril de 1992.
Professor: Josep Luna.
Durada del curs: 170 hores.

• **Curs de formació ocupacional "Tècniques per a la realització de material didàctic"**. En col·laboració amb la Conselleria de Treball i Transport del Govern Balear.

De dia 21 de setembre a dia 16 de novembre de 1992.
Professors: Mateu Sancho, Gaspar Caballero, Josep Luna.
Durada del curs: 200 hores.

2.3. Altres activitats

2.3.1. Realització de material didàctic.

• **Realització del material didàctic "Els Sectors Econòmics de les Illes Balears"**. En col·laboració amb la Conselleria de Treball i Transport del Govern Balear.

- Quadern de treball.
- Guia del professor.
- Vídeo.

Aquest material s'ha posat a disposició dels centres de les Illes.

• **Unitat didàctica de la Dona Treballadora.**

Dia 9 de març de 1992.

Material proporcionat a tots els centres d'EGB de les Illes Balears.

• **Realització del material imprès i audiovisual sobre els Jocs Olímpics.** Amb la col·laboració del MEC.

Assistència presentació: 48 persones.

Material a disposició dels alumnes de 8è d'EGB de les Balears.

• **Realització del material informatiu "L'Europa dels Joves"**. En col·laboració amb el Programa Petra, Iniciatives Juvenils.

• **Presentació a Göteborg (Suècia) al II Congrés de Ciutats Educadores del Projecte "Els Sectors Econòmics de les Balears"**.

• **Traducció i adaptació del material didàctic "Els Sectors Econòmics de les Balears"** a castellà, anglès i francès. En col·laboració amb el CODEFOC

• **Realització del vídeo "L'Escola de Formació en Mitjans Didàctics"**

• **Realització del material didàctic "Apunts de Jardineria"** (Versió catalana i castellana). En col·laboració amb la Conselleria de Treball i Transport del Govern Balear.

• **Col·laboració en el curs de Ràdio organitzat per la Direcció General de la Joventut.**

• **Adaptació del material didàctic "Aires Casolans"**. Material didàctic per a una educació no sexista.

• **"Participació educativa"**. Material per als representants de l'Ajuntament de PALMA als Consells Escolars.

2.3.2. Edicions i publicacions

• **Presentació del llibre "Els Consells Escolars Municipals"**.

Francisco Ramos (President del Consell Escolar de l'Estat), Andreu Crespí (Director Provincial del MEC a Balears),

Bartomeu Rotger (Director General d'Educació del Govern Balear).
Dia 16 d'abril.

• **Material Europartenariat**

De dia 9 a dia 13 de setembre.

• **Col·laboració amb l'STEI per a l'edició de:**

Pissarra n° 58 dedicada a Francesc de Borja Moll. Aina Moll, Pere Polo.

Pissarra n° 59 dedicada a l'Escola de Formació en Mitjans Didàctics

Pissarra n° 60, Novembre - Desembre 1991. "Batxillerat".

Pissarra n° 61. Febrer - Març. "Educació ambiental".

Pissarra n° 62. Abril - Maig. "Educació Infantil".

Pissarra n° 64. Setembre - Octubre 92. "Experiències Educatives".

Pissarra n° 65. Novembre - Desembre 92. "Home-natge a Josep Maria Llompart"

Suplement de la revista *Pissarra* n° 65. "Recull de poemes de Josep Maria Llompart".

Pissarra n° 66. Febrer - Març 93. "Integració

Escolar".

Pissarra n° 67. Maig - Juny 93.

"Universitat de les Illes Balears"

Agenda escolar 1991-92 STEI.

CIM.

A disposició de tots els professors de Mallorca.

Agenda escolar 1992-93 STEI.

• Realització del muntatge audiovisual de les "**Jornades sobre objectiu a curt i mitjà termini de la Formació Ocupacional a les Illes Balears**".

• Impressió del material didàctic de la Granja Escola "**Son Roig**"

• Publicació revista *CIDEA. Educació d'adults n. 8*

• Publicació revista "**Màgica**". C.P. de Sant Jordi.

• Publicació revista escolar C.P. **Bartomeu Ordinas de Consell.**

• Publicació revista "**De pinte en ample**". Ajuntament de Maria de la Salut.

- Edició del llibre *"La cinta de Plata"* de Miquel Sbert. Amb la col·laboració de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports.

- * Noves tecnologies aplicades a la formació. 18 de març de 1993

- * International certificate conference. 19 i 20 de març de 1993

2.3.4. Participació en Jornades i Congressos.

- Jornades a Nice. Constitució de la xarxa europea *"Archi-med"*. L'STEI hi assisteix com a membre fundador. De dia 12 a dia 15 de juliol de 1991.
- Participació de l'STEI a les *"Jornades sobre objectiu a curt i mitjà termini de la Formació Ocupacional a les Illes Balears"*. Ponència a càrrec de Pere Polo: *"Formador de Formadors"*. De dia 29 de setembre a dia 3 d'octubre de 1991.

2.3.5. Formació d'adults.

- Curs d'Alemanys per a guies turístics. De novembre de 1991 a abril de 1992.
- Curs de Processador de Textos per a adults. (MEC, STEI)
Març i abril de 1992
Durada del curs: 20 hores.
Professora: Blanca Viñas.
- Curs de Sofrologia. Tècniques de relaxació. Inici dia 1 de febrer (durada: 3 mesos)
Professora: Antònia Mascaró.
- Curs d'hort ecològic. Mètode de parades en crestell.
Dies 19 i 20 de febrer
Professor: Gaspar Caballero de Segovia.
- Curs d'informàtica i comptabilitat per a la petita i mitjana empresa. En col·laboració amb la Conselleria de Comerç i Indústria.
- Cursos de tècniques d'Estudi per a persones adultes. En col·laboració amb el MEC.

• • • • •

- Realització del material d'agricultura ecològica. *"Parades en Crestall"* de Gaspar Caballero de Segovia.

2.3.3. Participació en Programes Europeus.

- 1ª fase del Programa Lingua *"Turiform"* per a la realització d'un material didàctic en vídeo disc interactiu per a l'ensenyament de l'italià.
- Finalització del material didàctic en vídeo disc interactiu per a l'ensenyament de l'italià corresponent al Programa Lingua-*"Turiform-92"*.
- Inici 2ª fase del Projecte *"Turiform-92"* Programa LINGUA.
- Adhesió de l'STEI com a "partenaire" de la xarxa europea Greta Leman.
- Participació a les jornades i seminaris:
- * Seminari de programes de la C.E.E. *"Cap a la dimensió europea de la formació professional i el foment del treball"*.
11-15 de març de 1991
- * Europartenariat *"... cap a una xarxa transnacional"*.
9-13 de setembre de 1991
- * Jornades sobre la formació professional a Balears. *"Objectius a curt i mitjà termini de la formació ocupacional per a Balears"*.
29-30 d'octubre de 1991
- * *"Jornada programa PETRA II"*
3 de desembre de 1991
- * Formació '93. Forma-acció. Mostra de multimèdia. 26-28 d'octubre de 1992
- * Programa europeu media
17 de març de 1993

Librería PONDEVILA

LLIBRES DE TEXT LLIBRERIA GENERAL

I CARTES NÀUTIQUES

C./ COSTA DE SA POLS, 12.
TEL.: 725616 -07003 PALMA-

SERVEI DE LLIBRES
EXTRANGERS
LLIBRES DELS PAÏSOS
CATALANS
JOGUINES I LLIBRES
INFANTILS

Carrer d'en Rubí, 5
Telèfon 71 38 21
07002 PALMA

LA LLENGUA CATALANA A L'E.G.B. AMB LA METODOLOGIA MÉS AVANÇADA

Tot un sistema d'aprenentatge fet per autors mallorquins pensant en les necessitats pedagògiques de les nostres escoles.

Antoni Artigues
Ramon Bassa
Miquel Cabot
Ramon Díaz
Joan Lladonet
Immaculada Pastor
del Seminari de
Didàctica del Català
ICE-CENC.

Demani més informació a les bones llibreries o directament a les nostres oficines.

editorial
TMOLL

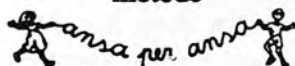
Torre de l'Amor, 4, Aparat 142
Tels. (971) 72 41 76 - 72 44 72
07001 Palma de Mallorca

CICLE INICIAL

Per al primer curs del cicle inicial, recordi el nostre conegudíssim mètode

CICLE INICIAL

CICLE IV I V RUBÍ

LA LLENGUA SOLS ÉS DELS PARLANTS (I ALGUNES CONSIDERACIONS DIDÀCTIQUES ELEMENTALS)

(Carta oberta a Antoni Artigues i Bonet)

Després de llegir l'article, signat pel Professor Antoni Artigues, *UIB: ESCÀNNER LINGÜÍSTIC* (PISSARRA núm. 67, dedicat íntegrament a la UIB) no puc estar-me de fer unes molt concretes consideracions.

No em referiré a l'enquesta en si. Però sí crec necessari dir, per començar, que el to emprat pel Sr. Artigues és un to inoportú, inadequat, tendenciós i totalment anticientífic. I és un to que, en comptes d'afavorir la llengua catalana, ben segur que en el fons farà que hi hagi gent que hi reaccioni en contra. És tan sols una suposició, però suposició ben viable.

Aquestes consideracions concretes les vull fer bàsicament per tres motius:

1.- Per una qüestió didàctica bàsica referent a l'ensenyament d'una llengua, sigui aquesta la que sigui.

2.- Per a l'usió indirecte pejorativa com a professora que som de Filologia Hispànica.

3.- Per uns principis lingüístics generals.

És un principi didàctic general, bàsic, elemental, acceptat, fins i tot de sentit comú, aquest fet: l'ensenyament d'una llengua sols es pot fer en la mateixa llengua que es pretén ensenyar. Algú es pot imaginar rebre classes d'anglès en francès, o de català en castellà o en alemany? És ben comprensible que la primera reacció del lector sigui un

somriure ingenu o un esclafit de rialles.

Sembla que el senyor Artigues això no ho té molt clar quan, a l'enquesta sobre l'ús del català o del castellà a les classes de la UIB hi inclou, tranquil·lament, la Llicenciatura de Filologia Hispànica.

Sap el senyor Artigues que allò que els alumnes de Filologia Hispànica han d'aconseguir és comprendre i utilitzar correctament, i a tots els nivells, la llengua castellana? Aquest seria l'objectiu bàsic. La metodologia emprada és una altra qüestió en la qual crec que ara no és el moment d'entrar.

Però una cosa és ben clara. Com es pot aconseguir aquest objectiu primordial i bàsic si no és fent les classes en llengua castellana? Aprendreia català un alumne al qual se li impartissin les classes en castellà? Si algú em dona una resposta científica, coherent i didàctica podria pensar d'intentar fer les meves classes de castellà en una altra llengua.

Està ben clar que els pensaments i les idees són lliures. Però seria bo per a tots que el Sr. Artigues no jugués amb dues dades objectives. I, sobretot, que no confongui el personal ficant els professors i alumnes de Filologia Hispànica dins el sac d'allò que ell anomena "espanyolització". I, a més, i amb paraules seves, ens considera "colonitza-

dors". Vaja, vaja!

Com a persona que sempre he defensat les llibertats. Com a persona que sempre he defensat l'ús del català com a únic vehicle comunicatiu viable a la nostra Comunitat (el senyor Artigues i jo coincidíem als exàmens de català de l'OCB, quan érem quatre moixos, i devíem tenir 15 ò 16 anys) Però també com a persona que he triat un camí professional dins la UIB d'ensenyar llengua castellana, no puc acceptar de cap manera, i em veig moralment obligada a dir-ho, que els que fèiem Filologia Hispànica (professors i alumnes) se'ns digui públicament "espanyolitzadors" i "colonitzadors".

I pens que és estrany que el senyor Artigues no tingui -o no vulgui tenir- en consideració aquest fet didàctic general, bàsic, elemental, acceptat, fins i tot de sentit comú.

I és bastant estrany perquè n'Antoni Artigues és, precisament, Catedràtic d'Escola Universitària de Llengua Catalana i la seva Didàctica. I, a més, Doctor en Pedagogia.

I més estrany és quan es sap que a les Proves d'Idoneïtat per a la plaça de Professor Titular, també de Llengua Catalana i la seva Didàctica, va treure el número 1 entre tots els que s'hi presentaven. I més estrany pot ésser encara quan es sap que tots els que es presentaven a la mateixa prova eren de tot l'àmbit

de parla catalana.

Arriba un moment en què no puc estar de demanar-me si el senyor Artigues degué treure el número 1 perquè els dos representants al Tribunal anomenats per la seva Universitat eren precisament -perquè no n'hi havia de català, encara- professors del que ell diu a l'esmentat article "llengua dels borbons" (un professor de francès i jo mateixa, de castellà, i per tant, de la "llengua de la dictadura franquista", pecadora per partida doble) Però

vull ésser sincera i sé, i per tant vull i ho he de dir, que fou per mèrits propis.

De totes maneres encara em faig una darrera pregunta. Sap el senyor Artigues, com a bon lingüista que és, que una llengua no és ni dels borbons, ni dels franquistes, ni dels socialistes, ni dels **Caballeros del Santo Sepulcro**? Una llengua sols és dels parlants.

Si el que vol el senyor Artigues és jugar a fer política amb qüestions lingüístiques (fet molt

respectable i, a més, no exclusiu seu) crec que s'ha equivocat de camí, s'ha equivocat de persones i ha deixat totalment de banda principis lingüístics bàsics, el coneixement dels quals, en aquests moments, encara li vull i li he de suposar. □

*Joana Serra de Gayeta
Professora de Llengua
Castellana a la UIB*

Casa Pomar Flores

ARTICLES PER A ARTISTES

PAPERS PINTATS I PINTURES
MARCS I MOTLLURES

Sant Miquel, 77 - Tel. 72 14 83
07002 PALMA DE MALLORCA

Més de 10.000
residents* ja han
escollit

 Viatges Ramuntana s.a.

Per qualitat:

...d'ofertes
...de serveis
...d'informació

Carrer 31 de desembre, 12
Tel: 204600. Fax: 204450
Palma de Mallorca

*Dades corresponents a la temporada 91

L'illa de Menorca i la part forana de Mallorca, capdavanteres en l'ensenyament en català a les escoles (*)

Uns 200 centres escolars de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears utilitzen la llengua catalana en alguna de les seves activitats docents, segons dades referides a l'any passat de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports, responsable de la concessió d'autorització per impartir l'ensenyament en català. La progressió en nombre de centres que fan l'ensenyament en català a les escoles ha estat constant en els darrers anys, tal com ho demostren aquestes dades. Així, podem observar que fins al curs 84-85 el nombre de centres era inferior a deu. L'any següent - coincidint amb la Llei de Normalització Lingüística - el nombre de sol·licituds va superar les trenta, que és la mitjana dels darrers anys. Aquestes xifres indiquen que el nivell d'ús del català és molt més elevat en els centres públics que en els privats i en els instituts de batxillerat i de formació professional. L'evolució en el nombre de centres docents que fan ensenyament en català en els darrers anys ha estat molt positiva, en concret i respecte a les dades de l'any 91 hi ha un increment del 10%.

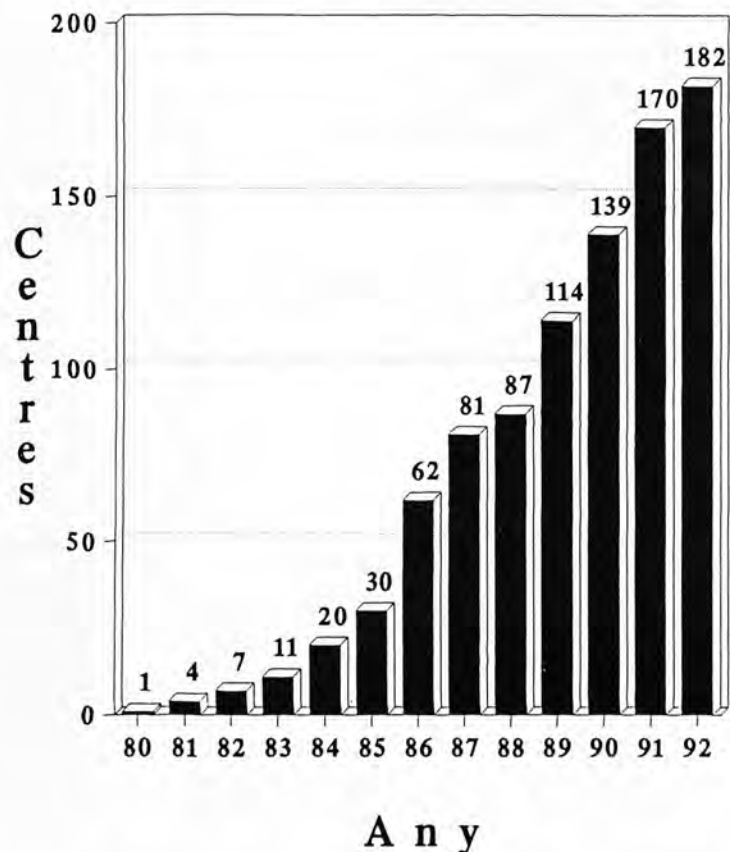
Tal com reflecteixen les dades facilitades per la Conselleria de Cultura, Educació i Esports del Govern Balear, dels 27 centres de batxillerat que hi ha a les Illes, 21 imparteixen les classes en català. Això representa el

77,8% del total, mentre que la proporció en els centres de Formació Professional és inferior i se situa en el 66,7%. En canvi, el nivell d'ús del català com a llengua vehicular en els centres de BUP és el més baix. Només dos centres privats, dels 27 que hi ha en total, han sol·licitat fer ensenyament en català.

Pel que fa als col·legis públics d'EGB, dins l'àmbit de la CAIB hi

ha un total de 202 centres d'aquest tipus, dels quals 110 ja han iniciat la tramitació per fer ensenyament en català, la qual cosa representa el 54,5%.

La distribució dels centres docents que imparteixen català a les Illes reflecteixen naturalment índexs molt més elevats a Palma i Mallorca, que és on hi ha més centres. Malgrat això, podem observar que existeixen

Evolució del número de centres docents que fan ensenyament en català, segons les dades referents a les sol·licituds tramitades per la Conselleria.

notables diferències territorials: és evident que les zones de menor presència del català a l'escola són les illes Pitiüses i la ciutat de Palma amb una proporció de centres que fan ensenyament en català clarament inferior. En canvi, les zones més normalitzades són la part forana de Mallorca i l'illa de Menorca, on dos de cada tres col·legis públics fan ensenyament en català. Aquesta distribució és paral·lela a la de la proporció d'immigrants de parla castellana, que és més alta a la ciutat de Palma i a l'illa d'Eivissa.

Pel que fa als centres privats d'EGB, la diferència respecte dels públics és dràstica: en conjunt,

solament fa ensenyament en català una de cada quatre escoles privades.

També hi ha diferències territorials importants, de forma que a les Pitiüses no hi ha cap centre que empri el català com a llengua vehicular, i a Menorca, amb dos col·legis d'un total de set, tenim el percentatge més elevat de tota la Comunitat Autònoma.

El Conseller de Cultura, Educació i Esports del Govern Balear, Bartomeu Rotger i Amengual, afirma que "en el camp de l'ensenyament és on ha avançat més la normalització del català, fins i tot els mateixos centres

manifesten en la documentació els resultats altament satisfactoris de la implantació de l'ensenyament en llengua catalana, així com la intenció i el desig d'arribar gradualment, i cadascú en la mesura de les seves possibilitats, a una total aplicació de la Llei de Normalització Lingüística. Segons Rotger, en matèria educativa estam per davant de Galícia i del País Valencià, comunitats que juntament amb Catalunya i el País Basc tenen reconeguda la llengua pròpia. □

(*) Informació facilitada per la Conselleria de Cultura, Educació i Esports.

Acte de presentació del llibre *La Cinta de Plata*, de Miquel Sbert i Garau, a la sala d'actes de la Banca March.

GOVERN BALEAR

CAMPANYA DE REVALORACIÓ DEL TREBALL DOCENT

CONFERÈNCIES PER REVALORIZAR EL TREBALL DOCENT

CURS DE TRACTAMENT DE TEXTES

Curs de tècniques per a la realització de material didàctic.

GRATUITS

Informació i inscripcions: 41 88 26 - 46 76 46 - 46 08 88.

Educación. — El próximo 6 de mayo darán comienzo en la Escola de Formació en Mitjans Didàctics las Jornadas de Educación Infantil que, hasta el 21 de mayo, ofrecerán información diferente en educación

GOVERN BALEAR FONDS SOCIAL EUROPEU

Objectiu 3: Combatre l'atur de llarga durada
Objectiu 4: Facilitar la inserció professional dels joves

Conferencia. La Escola d'Informació en Mitjans Didàctics ha organitzat la charria que titula Oposicions i reforma educativa pronunciada per Arturo Parcensa, membre del departament de didàctica y organització escolar de la Universitat de Barcelona. El acte tindrà lloc el pròxim joves a las 20 horas en la misma escuela.

EDUCACION

Curso de didáctica del catalán para adultos

DE TRACTAMENT DE TEXTES

Inici: 1 de setembre
Horari: de 9 a 13.45 h
Durada: 20 h

CURS DE TÈCNIC D'ORGANITZACIÓ DE MATERIAL DIDÀCTIC

Inici: 1 de setembre
Horari: de 16 a 21 h
Durada: 22 h

El STEI abre la Escuela de Formación en Medios Didácticos

Inauguración de la escuela para la formación de Medios Didácticos

Publicaciones de la Escuela de Mitjans Didàctics

Conferencia sobre «Oposiciones y Reforma Educativa»

CURS DE TRACTAMENT DE TEXTES

Horari: de 9 a 13.45 h
Durada: 20 h

CURS DE TÈCNIC D'ORGANITZACIÓ DE MATERIAL DIDÀCTIC

Inici: 1 de setembre
Horari: de 16 a 21 h
Durada: 22 h

LLOC D'IMPARTICIÓ

Escola de formació en mitjans didàctics
Ortegy i Gasset, 9

INFORMACIÓ I INSCRIPCIÓ

Escola de formació en mitjans didàctics
Ortegy i Gasset, 9 Palma. Tel: 460826
STEI: Vinyassa, 14 Palma. Tel: 460826
De 10 a 14 hores

GOVERN BALEAR

REFERÈNCIES DE LA BIBLIOGRAFIA REBUDA

TEIXIDOR, Martí. *Educació i Comunicació*. XIV Premi d'Educació Josep Pallach. Edicions CEAC. Col·lecció: Escola Catalana. Barcelona 1993.

SARRAMONA, Jaume. *La Educación no formal*. Ediciones CEAC. Colección: Pedagogía Social. Barcelona 1992.

QUETGLES i PONS, Bartomeu. *Escolarització i Dinàmica de sistemes*. Universitat de les Illes Balears. Col·lecció: Investigació Educativa. Palma 1991.

PONT, Guillem. *Ses Sitges. Una experiència en el camp dels equipaments per a l'educació ambiental*. Univ. de les Illes Balears. Col·lecció: Pedagogia Ambiental. Palma 1992.

SALINAS IBÀÑEZ, Jesús. *Diseño, producción i evaluación de vídeos didácticos*. Universitat de les Illes Balears. Col·lecció: Investigació Educativa. Palma 1992.

GINEBRA, Jordi; MELIÀ Joan i MOLLÀ Toni. *La llengua als països catalans*. Fundació Jaume Bofill. Barcelona 1992.

GEIS, David T. *España hoy y hacia el año 2000*. University of Virginia. Charlottesville 1993.

DAVIU VICH, Guillem. *L'Ensenyament de l'Anglès a Primària. Petita guia per a professorat i centres*. Escola de Formació en Mitjans Didàctics - STEI. Palma 1993

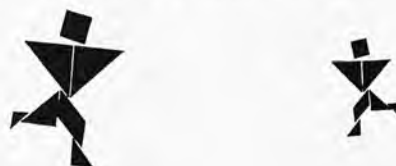
"España hoy y hacia el año 2000"

L'obra que els presentam mostra algunes experiències sobre el panorama cultural i polític de l'Espanya postfranquista i els canvis profunds que s'hi han produït durant aquests últims anys. Es tracta d'experiències viscudes a l'Institut NEH (Charlottesville. Univ. de Virginia) i a Madrid durant cinc setmanes de l'estiu de 1992 per part de professors universitaris i d'ensenyances mitges. Patrocinada pel National Endowment for the Humanities, la Universitat de Virginia, el Ministeri de Cultura i l'Oficina Cultural de l'Ambaixada Espanyola a Washington.

L'obra està estructurada en base a estudis sobre determinats moments polítics, obres literàries, pel·lícules i novetats culturals i és un intent de donar pistes noves als que ensenyen la llengua, la cultura i la literatura espanyoles en els centres de secundària nordamericans.

Ha estat dirigida pel professor David T. Gies, del Departament d'Espanyol de la Universitat de Virginia. Ha comptat amb la col·laboració d'un bon grup de professors espanyols i nordamericans. Entre els participants hi figura el professor Joseph A. De Luca del Columbia High School, Chesterfield, de Missouri, al qual agraïm que ens hagi fet arribar un exemplar d'aquest interessant estudi.

"L'Ensenyament de l'Anglès a Primària"

L'ENSENYAMENT D'ANGLÈS A PRIMÀRIA.

Petita guia per a professorat i centres.

Aquest opuscle és una bona aportació a la tasca de convertir l'ensenyança-aprenentatge d'anglès a Primària en un servei de qualitat.

"Ensenyar a aprendre, orientar i mostrar el camí i les beaces fins que el caminant i la caminant no els necessiten. Ells i elles s'ho fan sols". (Guillem Daviu).

AGENDA ESCOLAR 93-94

Consell Insular
de Mallorca

Ministeri d'Educació
i Ciència